

۱- یکی از مهم ترین نیازهای انسان چیست ؟

پاسخ: دوستی

۲- انسان موجودی اجتماعی است یعنی چه ؟

پاسخ: یعنی به تنهایی نمی تواند زندگی کند. ناگزیر به همکاری با دیگران می باشد. تنهایی برای انسان ها احساس ناخوشایندی است. همه ی ما نیاز داریم که دوستانی داشته باشیم تا هم به آنها محبت کنیم. و هم مورد توجه و مهربانی قرار بگیریم.

۳- خداوند در سرشت ما انسان ها چه چیزی را قرار داده است ؟

پاسخ: میل به محبت کردن و محبت دیدن و نیاز به برقراری ارتباط با دیگران را قرار داده است.

۴- مزایا و فواید دوستان خوب را بنویسید ؟

پاسخ: ۱- انسان از صحبت کردن و همنشینی با دوستان خوب لذت می برد. هر یک از ما گاهی به موضوعاتی بر می خوریم که می خواهیم در باره ی آنها با دیگران صحبت و همفکری کنیم.

۲- همه ی ما دوست داریم گاهی شادی ها یا ناراحتی های خود را با دوستانمان در میان بگذاریم. صحبت کردن با دوستان عاقل و صبور باعث می شود احساس سبکی و آرامش کنیم.

۳- همه ی ما در زندگی به کمک دیگران نیاز داریم. دوستان به ما در مشکلات یاری می کنند.

۴- انسان از طریق همنشینی و گفت و گو با دیگران چیزهای جدیدی یاد می گیرد. و به آگاهی های خود می افزاید.

۵- چرا انتخاب دوست یک موضوع مهم است؟

پاسخ: چون رفتار و اخلاق دوستان در ما تاثیر می گذارد و ما نیز تاثیراتی بر دوستان خود داریم.

۶- چرا با هر کسی نمی توان دوستی کرد؟

پاسخ: گاه ممکن است یک دوست مسیر آینده و زندگی دوستش را به سوی موفقیت و سعادت تغییر دهد و گاه ممکن است در شرایطی یک دوست موجب ناراحتی و سر شکستگی دوست خود شود. به همین دلیل باید در انتخاب دوست بسیار دقت کنیم.

۷- حضرت علی (ع) در نامه ی خود به فرزندش امام حسن (ع) ملاک های انتخاب دوست خوب را چه می دانند؟

پاسخ: با نیکان همدلی و رفاقت کن تا از آنان باشی و از بدان جدا شو تا از آنان نباشی

۸- سه حدیث از امام علی (ع) در باره ی دوست بنویسید.

پاسخ: ۱- کسی را برای دوستی انتخاب کن که تو را از بدی ها و کارهای نامناسب باز دارد. زیرا چنین دوستانی به تو یاری می رسانند و سبب پیشرفت تو می شوند.

۲- دوست کسی است که در پشت سر هم صادق باشد، یعنی حقوق دوست خود را صادقانه رعایت کند. و با او یک رو باشد.

۳- هر کس ادب ندارد عقل ندارد.

۹- ویژگی دوستان خوب را بنویسید.

پاسخ: الف: دوست خوب خیر خواه ماست و ما را از کارهای بد و نامناسب باز می دارد. ب: دوست خوب با ما صادق و یکرنگ است.

پ: دوست خوب خوش اخلاق و با ادب است.

۱۰- پیشوایان بزرگ دینی از ما می خواهند با چه کسانی دوستی کنیم؟

پاسخ: افراد عاقل، با ایمان، نیکو کار

۱۱- پیشوایان بزرگ دینی از ما می خواهند از دوستی با چه کسانی خودداری کنیم؟

پاسخ: افراد دروغگو، بخیل و سخن چین

۱۲- از نظر پیامبر بزرگ اسلام بدترین افراد چه کسانی هستند ؟
پاسخ: کسانی هستند که میان مردم سخن چینی می کنند. و بین دوستان جدایی می اندازند.

۱۳- این بیت ها با چه موضوعی ارتباط دارد؟ معنی آن ها را بنویسید.
تو اول بگو با کیان زیستی * من آن گه بگویم که تو کیستی**

پاسخ: تو اول بگو با چه کسانی دوست هستی و زندگی می کنی ، آنگاه من می گویم که تو چه جور انسانی هستی.

همنشین تو از تو به باید * تا تو را عقل و دین بیفزاید**

پاسخ: همنشینان تو باید از تو بهتر باشند تا باعث شوند بر عقل و ایمانت افزوده شود.

۱۴- صحبت کردن با چه دوستانی باعث احساس سبکی و آرامش در انسان می شود؟

پاسخ: دوستان عاقل و صبور

درس دوم : اداب دوستی

۱- منظور از ضرب المثل ((پیدا کردن دوست آسان است ، اما نگهداری آن مشکل)) چیست ؟

یعنی این که ما به راحتی می توانیم با دیگران دوست شویم ، اما باید دقت کنیم تا دوستی ما ادامه پیدا کند و رابطه ی دوستیمان محکم تر شود.

۲- حفظ دوستی یعنی چه ؟

یعنی با دوستان خود رفتارهای مناسبی داشته باشیم . تا دوستی ها ادامه پیدا کند. و این ارتباط بهم نخورد و محکم تر شود.

۳- رعایت چه رفتارها و نکاتی باعث حفظ دوستی می شود؟

۱- وفادار بودن و دفاع از دوست خود در غیاب او

۲- پرهیز از به در دسر انداختن دوستان به خاطر خواسته های خود

۳- پذیرش عذر خواهی دوست

۴- احترام به دوست و پرهیز از شوخی با دوست

۵- در مشکلات با دوستان همدردی کنیم و به آنها کمک کنیم.

۶- در مقابل خطای دوستان از آنها عیب جویی نکنیم و در خلوت به آنها تذکر دهیم.

۴- چرا باید از دوستی های افراطی پرهیز کرد ؟

پاسخ: زیرا این نوع وابستگی زیاد از حد به دوست ، آرامش روانی افراد را بر هم می زند. و برای آنها مشکلاتی را ایجاد می کند.

۵- در روابط با دوستان و بزرگتر ها ، گاهی اوقات موقعیت هایی پیش می آید که

افراد از ما درخواست های نابجایی دارند، در این مورد چه باید بکنیم ؟

پاسخ: باید محترمانه و قاطعانه ((نه)) بگوییم. و اگر لازم دانستیم دلیل نه گفتن خود را هم بگوییم.

۶- چرا گاهی در روابط دوستانه ((نه گفتن)) این قدر سخت است ؟

پاسخ: زیرا ممکن است:

۱- احساس کنیم که با نه گفتن ، دوستانمان از دست ما ناراحت شود.

۲- شاید از گفتن نظر واقعی خود خجالت بکشیم.

۳- گاهی هم تصور می کنیم آن ها ما را مسخره می کنند یا فکر می کنند که ما بچه هستیم.

۷- چرا انسان نباید همه ی خواسته های خود و دیگران را قبول کند ؟

پاسخ: چون ممکن است برای خودش و خانواده اش دردسر درست کند.

۸- وقتی کسی از ما چیزی بخواهد که از نظر ما اشتباه است ، چه باید بکنیم ؟

پاسخ: باید قاطعانه و محکم نه بگوییم ، از نه گفتن خجالت نکشیم سعی کنیم

محترمانه نه بگوییم . اگر لازم باشد دلیل نه گفتن خود را بیان کنیم.

۹- باید از چه نوع دوستی هایی پرهیز کنیم ؟

پاسخ: دوستی های افراطی

۱۰- بعد از انتخاب دوست کدام موضوع در آداب دوستی مهم است ؟

پاسخ: حفظ دوستی

۱۱- معنی این شعر چیست ؟ مربوط به کدام یک از توصیه های مربوط به دوستی است؟

دوست آن باشد که گیرد دست دوست در پریشان حالی و در ماندگی

معنی: دوست واقعی کسی است که در سختی ها و مشکلات دست دوستش را بگیرد و به او کمک کند.

پاسخ: مربوط به حفظ دوستی می باشد. یعنی در مسائل و مشکلات دوستان با هم احساس

همدردی و خیر خواهی داشته باشیم و به هم کمک کنیم.

درس سوم : تصمیم گیری چیست ؟

۱- همه ی تصمیماتی که می گیریم چه تاثیری بر زندگی ما دارند؟

پاسخ: همه ی تصمیمات نتایج و آثاری دارند که ممکن است این آثار خوب یا بد باشند.

۲- تصمیم گیری یعنی چه ؟

پاسخ: یعنی از بین دو یا چند چیز مواردی را انتخاب می کنیم و مواردی را کنار می گذاریم.

۳- در هنگام تصمیم گیری چه کاری انجام می دهیم؟

پاسخ: وقتی ما تصمیم می گیریم، از بین دو یا چند چیز، مواردی را انتخاب می کنیم و مواردی را کنار می گذاریم. برای مثال وقتی به کتاب فروشی یا فروشگاهه ای که بازی های فکری سرگرم کننده دارد، می رویم و یکی از آن ها را می خریم چیزی را انتخاب کرده ایم یا تصمیم گیری کرده ایم.

۴- چرا تصمیم گیری کار مهمی است ؟

پاسخ: زیرا همه ی تصمیمات ما نتایج و آثاری به دنبال دارند. که ممکن است این آثار خوب یا بد باشند.

۵- آیا همه ی تصمیمات ساده هستند؟

پاسخ: خیر ساده نیستند و موقعیت هایی پیش می آید که در آن راه های مختلفی وجود دارد و انتخاب یکی از آن ها مشکل است.

۶- تصمیمات مهم در زندگی در چه چیزهایی تاثیر گذار هستند؟

پاسخ: اخلاق و رفتار ، سلامتی ، وضع تحصیل ، آینده ی ما

۷- چه زمانی تصمیم گیری برای ما دشوار خواهد بود؟

پاسخ: زمانی که راه های متعددی برای انتخاب داشته باشیم.

۸- یک مثال برای تصمیم گیری منفی و یک مثال برای تصمیم گیری مثبت بزنید ؟

پاسخ: تصمیم گیری مثبت : فردی تصمیم می گیرد خوراکی های زیان آور نخورد.

تصمیم گیری منفی : پسری تصمیم می گیرد با دوستانش ترقه بازی کند.

۹- تصمیم گیری به معنی ... انتخاب ... است.

درس چهارم : چگونه تصمیم بگیریم ؟

مراحل تصمیم گیری را نام ببرید.

پاسخ: ۱- خوب فکر کردن و پرس و جو

۲- پیش بینی و بررسی راه حل ها

۳- انتخاب بهترین راه

۲- چرا گاهی اوقات نتایج تصمیمات ناگهانی زیان بار است ؟

پاسخ: زیرا تصمیم ناگهانی و با عجله گرفته شده است. و درباره آن ها خوب فکر نشده است.

۳- چگونه می توانیم راه حل های متعدد در تصمیم گیری را بررسی کنیم ؟

پاسخ: با خوب فکر کردن و جمع آوری اطلاعات در مورد آن و سپس پیش بینی نتیجه ی هر انتخاب

۴- برای انتخاب بهترین راه در تصمیم گیری به چه نکاتی باید توجه داشته باشیم ؟
پاسخ: ۱- برخلاف دستورهای دینی نباشد.

۲- برخلاف قوانین و مقررات خانه ، مدرسه و اجتماع نباشد.

۳- باعث نگرانی و نارضایتی خانواده نشود.

۴- به سلامتی خود و دیگران لطمه نزند.

۵- برای خود و دیگران مشکل و دردسر ایجاد نکند.

۵- در موقع تصمیم گیری به چه نکاتی باید توجه کنیم ؟

پاسخ: ۱- با بزرگترها مشورت کنیم

۲- تحت تاثیر فشارهای روانی دوستان قرار نگیریم.

۳- به موقع تصمیم بگیریم.

۶- با بزرگترها و افراد با تجربه مثل پدر و مادر ، معلم و مشاور مدرسه در چه مواردی می توانیم مشورت کنیم ؟

پاسخ: در مورد مسائل زندگی و تصمیم گیری های مهم خود

۷- چرا باید به موقع تصمیم بگیریم ؟

پاسخ: زیرا تصمیم نگرفتن یا تصمیم گیری را به زمان آینده موکول کردن باعث از دست رفتن فرصت ها می شود.

۸- نتیجه ی انتخاب یعنی چه ؟

پاسخ: یعنی چیزی که بعد از تصمیم گیری اتفاق می افتد.

۹- آیه ی شریفه ی ((وَأْمُرُهُمْ سُورَى بَيْنَهُمْ)) اشاره به کدام مورد دارد ؟

پاسخ: مشورت کردن

۱۰- مشورت کردن یعنی چه ؟

پاسخ: استفاده از فکر و تجربه ی دیگران مشورت کردن می گویند.

۱۱- از روی چه موضوعی به خوب بودن تصمیم گیری پی می بریم ؟

پاسخ: نتیجه

۱۲- با چه کسانی می توان مشورت کرد ؟

پاسخ: پدر و مادر ، مشاور ، معلم مدرسه

۱۳- شرط خوب تصمیم گرفتن چیست ؟

پاسخ: این است که نتایج انتخاب ها را پیش بینی کنیم.

درس پنجم : عوامل مؤثر در کشاورزی

۱- انسان ها بخش عمده ی غذای خود را چگونه به دست می آورند ؟

پاسخ: از راه کشاورزی

۲- مراحل عمده ی کشاورزی را نام ببرید.

پاسخ: کاشت ، داشت ، برداشت

۳- عوامل مؤثر در کشاورزی را نام ببرید.

پاسخ: ۱- عوامل طبیعی ۲- عوامل انسانی

۴- عوامل طبیعی مؤثر در کشاورزی را نام ببرید.

پاسخ: ۱- خاک ۲- آب ۳- هوا

۵- چه زمین هایی برای کشاورزی مناسب نیستند ؟

پاسخ: کوه های بلند و مرتفع ، زمین های پرشیب و سنگلاخ و زمین های آهکی و نمکی

۶- چه زمین هایی برای کشاورزی مناسب هستند ؟

پاسخ: دشت های هموار و جلگه هایی که خاک های آبرفتی و حاصلخیز دارند.

۷- آب و هوا چه تأثیری در تولید محصولات کشاورزی دارد ؟

پاسخ: هر محصول با یک نوع شرایط آب و هوایی سازگاری دارد.

۸- محصولات کشاورزی زیر برای رشد بهتر به چه آب و هوایی نیاز دارند ؟

پاسخ: خرما : آب و هوای گرم ، برنج : آب و هوای معتدل و مرطوب ، سیب زمینی : آب و هوای سرد

۹- آب مورد نیاز کشاورزی کشور چگونه تأمین می شود ؟

پاسخ: از آب باران و رودها و در بعضی نواحی از آب های زیر زمینی از راه کندن چاه یا قنات به زمین های کشاورزی می رسد.

۱۰- بیش تر مساحت کشورمان چه آب و هوایی دارد ؟

پاسخ: گرم و خشک

۱۱- کشور ما از نظر بارندگی چه جایگاهی در جهان دارد ؟

پاسخ: از کشورهای کم باران است.

۱۲- عوامل انسانی مؤثر در کشاورزی را نام ببرید.

پاسخ: ۱- نیروی کار ۲- ابزار و وسایل ۳- سرمایه ۴- مواد یا نهاده ها

۱۳- نیروی کار چه تأثیری در کشاورزی دارد ؟

پاسخ: در کشاورزی به افرادی نیاز داریم که مهارت دارند و می توانند کارهای مربوط به کشاورزی را انجام بدهند ؛ افرادی مانند : کشاورز ، آبیاری ، مهندس کشاورزی و ...

۱۴- از ابزار کشاورزی در چه کارهایی استفاده می شود ؟

پاسخ: برای شخم زدن ، آبیاری ، درو کردن ، کندن علف های هرز و غیره

۱۵- سرمایه چه تأثیری در کشاورزی دارد ؟

پاسخ: باید پول داشته باشیم تا مواد و ابزار مورد نیازمان را بخریم ؛ اگر سرمایه ی ما کم باشد می توانیم با دیگران شریک شویم یا وام بگیریم.

۱۶- در کشاورزی مواد و نهاده ها چه هستند ؟

پاسخ: بذر ، سم و کود

۱۷- چگونه می توان از کشاورزان ایرانی حمایت کرد ؟

پاسخ: با خرید و مصرف محصولات کشاورزی ایرانی

۱۸- چرا محصولات ایرانی خوش عطر و خوشمزه است ؟

پاسخ: چون کشور ایران کشوری آفتابی است.

۱۹- کاشت یعنی چه ؟

پاسخ: انتخاب زمین مناسب ، آبیاری اولیه برای اینکه زمین نرم شود ، شخم زدن زمین ، کود دادن اولیه تا مواد لازم را به زمین اضافه کنند ، انتخاب بذر ، کاشت بذر

۲۰- داشت در کشاورزی یعنی چه ؟

پاسخ: داشت شامل آبیاری ، از بین بردن علف های هرز (وجین کردن) ، سم پاشی ، کود دادن دوباره و تقویت خاک می باشد.

۲۱- برداشت در کشاورزی چگونه صورت می گیرد ؟

پاسخ: با استفاده از ماشین آلات کشاورزی یا دست محصولات را درو کرده به بازار ارسال می کنند.

۲۲- متوسط بارندگی سالیانه ی ایران را با میانگین جهانی مقایسه کنید.

پاسخ: متوسط بارندگی در ایران ۲۶۰ میلی متر و میانگین بارندگی جهان ۸۰۰ میلی متر است.

درس ششم : محصولات کشاورزی از تولید تا مصرف

۱- دو فعالیت مهم کشاورزی را نام ببرید.

پاسخ: زراعت و باغداری

۲- خوراک روزانه و غذای اصلی مردم ایران را نام ببرید.

پاسخ: گندم و برنج

۳- گیاه گندم به چند شکل و در کجا کشت می شود ؟

پاسخ: گندم گیاهی یک ساله است و به دو شکل پاییزه و بهاره کشت می شود. و کشت آن در همه ی استان های کشور ما رایج است.

۴- اصطلاحات زیر را تعریف کنید. و برای هر کدام دو مورد مثال بزنید.

۱: زراعت ۲: باغداری ۳: کشت گلخانه ای

پاسخ*: زراعت: یعنی کشت و پرورش گیاهانی که بعد از کاشت دانه، حداکثر تا یک سال محصول می دهند. مانند گندم، گوجه فرنگی، هویج

پاسخ*: باغداری: کشت و پرورش نهال درختان است که بعد از گذشت یک یا چند سال محصول می دهند. مانند درخت خرما، پرتقال و انار

پاسخ*: کشت گلخانه ای: ایجاد یک محیط مصنوعی برای کشت گیاهان است. که می توان هر محصول را در هر منطقه ی آب و هوایی در همه ی فصول سال در آن کشت کرد. و با دستگاه های مختلف، آب و هوای گلخانه، گرما، نور و رطوبت متناسب با نوع محصول تنظیم کرد. مثل سبزیجات و قارچ های خوراکی و انواع میوه ها

۵- خداوند در قران کریم درباره ی کسانی که اسراف می کنند چه فرموده است ؟

پاسخ: بخورید و بیاشامید ولی اسراف نکنید. همانا خداوند اسراف کاران را دوست نمی دارد.

۶- سه گروه مهم گیاهان زراعی را نام ببرید. و برای هر کدام دو مثال بزنید.

پاسخ: غلات مانند برنج و گندم، حبوبات مانند نخود و عدس، محصولات جالیزی مانند خیار و گوجه فرنگی

۷- بعد از غلات مهم ترین منابع غذایی ما کدام ها هستند ؟

پاسخ: حبوبات و محصولات جالیزی مانند خیار، گوجه فرنگی، هندوانه و بادمجان که تقریباً در همه ی استان های کشور ما کشت می شود.

۸- استان هایی که در آنها برنج کشت می شود را نام ببرید.

پاسخ: گلستان، مازندران، گیلان، قزوین، سیستان و بلوچستان، فارس، اصفهان، خوزستان

۹- یک مزیت کشت گلخانه ای نسبت به سایر کشت ها در چیست ؟

پاسخ: کشت گلخانه ای از نظر صرفه جویی در مصرف آب بسیار بهتر است.

۱۰- در گلخانه چه محصولاتی کشت می شود ؟

پاسخ: انواع میوه ها و محصولات جالیزی، سبزیجات و محصولات خوراکی و یا گل ها و گیاهان زینتی

۱۱- محصولات کشاورزی صادراتی ایران را نام ببرید.

پاسخ:

-میوه های سردسیری و هسته دار مانند هلو، زرد آلو، آلو و آلبالو به صورت خشکبار

-محصولات گرمسیری مانند خرما و پسته

۱۲- چرا کشاورزان بعضی از محصولات را باید پس از برداشت زود به دست مشتری برسانند؟

پاسخ: زیرا بعضی از محصولات مانند گوجه فرنگی، هلو و توت فرنگی زود خراب می شوند.

۱۳- محصولات کشاورزی چگونه بدست ما می رسند؟

پاسخ: بعضی از محصولات پس از برداشت برای فروش به بازارهای نزدیک مزارع برده می شوند. و بعضی دیگر در انبارها یا در سردخانه ها نگهداری و ذخیره می شوند. سپس با کامیون و وانت به میدان های میوه و تره بار و شهرهای دور و نزدیک فرستاده می شوند.

- ۱۴- دو نمونه از مواردی که باعث پرهیز از اسراف و مصرف نادرست می شود را بنویسید.
پاسخ: مواد غذایی را به اندازه ی نیاز و مصرف خود بخیریم. در مهمانی ها و مجالس به اندازه ی مهمان ها غذا تهیه کنیم.
- ۱۵- امام صادق (ع) در مورد کشاورزی چه فرمودند؟
پاسخ: کشاورزی و درخت کاری کنید. به خدا قسم هیچ کاری برای مردم حلال تر و پاکیزه تر از آن نیست

درس هفتم : طلای سیاه

۱- اصطلاحات زیر را تعریف کنید؟

الف : برق حرارتی

ب : برق آبی

پاسخ: برق حرارتی: در نیرو گاه ها با سوزاندن سوخت های فسیلی آب را به بخار تبدیل می کنند. فشار بخار آب توربین ها را به حرکت در می آورد و برق حرارتی تولید می شود.

برق آبی: با بستن سد بر روی رودهای پر آب و با استفاده از فشار آب ذخیره شده ، توربین ها به حرکت در می آیند. و برق آبی تولید می شود.

۲- بیشتر برق (انرژی الکتریکی) مورد نیاز ما از چه طریقی تولید می شود؟

پاسخ: از طریق سوزاندن نفت کوره ، گاز و گازوئیل

۳- سه گروه عمده ی انرژی را نام ببرید. و بگویید بیشترین انرژی مورد نیاز ما از کدام گروه بدست می آید؟

پاسخ: ۱: سوخت های فسیلی ۲ : انرژی های نو یا قابل تجدید ۳ : انرژی هسته ای
 بیشترین انرژی مورد نیاز ما از سوخت های فسیلی به دست می آید.

۴- انواع سوخت های فسیلی کدامند؟

پاسخ: زغال سنگ ، نفت ، گاز و مشتقات آنها نظیر گازوئیل و بنزین

۵- نفت چگونه تشکیل می شود؟ توضیح دهید.

پاسخ: نفت از انباشته شدن بقایای جانوران و گیاهان در کف دریاهای قدیمی به وجود می آید. این مواد بین لایه های رسوبی قرار گرفته و بر اثر گرما و فشار زیاد و تغییرات شیمیایی طی میلیون ها سال به نفت تبدیل شده اند.

۶- بیشترین انرژی مورد استفاده ی ما بعد از سوخت های فسیلی کدام انرژی است؟

پاسخ: برق یا انرژی الکتریکی

۷- بیشترین منابع نفتی غرب ایران در کدام استان ذخیره شده است؟

پاسخ: ایلام و کرمانشاه

۸- بیشترین منبع نفتی جنوب غربی ایران در کدام قسمت قرار دارد؟

پاسخ: استان خوزستان و خلیج فارس

۹- به غیر از غرب و جنوب غربی ایران در کدام قسمت های دیگر نفت کشف شده است؟

پاسخ: اطراف تهران و قم

۱۰- مهم ترین میدان های نفتی جنوب و غرب کشورمان را نام ببرید.

پاسخ: آغا جاری ، گچساران ، اهواز ، مارون و بی بی حکیمه در جنوب و دهلران در غرب

۱۱- از چه زمانی توجه بیگانگان به منابع کشور ما جلب شد و چه استفاده ای از آن می کردند؟

پاسخ: از زمان کشف و استخراج نفت ، آنها تا مدت های طولانی از طریق شرکت های نفتی خودشان در استخراج و پالایش نفت ما دخالت می کردند. و با قرار داد هایشان منافع زیادی از نفت ایران می بردند.

۱۲- امروزه پس از انقلاب اسلامی کارهای استخراج و پالایش نفت توسط چه کسانی انجام می شود؟

پاسخ: توسط متخصصان ایرانی

۱۳- بعد از استخراج نفت خام ، چه تغییراتی روی آن صورت می گیرد؟

پاسخ: از طریق لوله به پالایشگاه منتقل می شود. سپس بیشتر نفت تصفیه شده و فرآورده های نفتی تولید شده در پالایشگاه از طریق لوله به نقاط مختلف کشور منتقل می شود.

۱۴- منابع گاز در جنوب ایران را نام ببرید. و بنویسید در کدام استان ها قرار دارند؟

پاسخ: منابع گاز عسلویه در استان بوشهر، منابع گاز کنگان در استان بوشهر ، منابع گاز سرخون در استان هرمزگان

۱۵- منابع گاز در شمال شرقی ایران را نام ببرید. و بنویسید در کدام استان قرار دارد؟

پاسخ: منابع گاز خانگیران سرخس در استان خراسان رضوی

۱۶- چرا کشور هایی که نفت و گاز ندارند نیازمند نفت و گاز کشور های نفت خیز می باشند؟

پاسخ: زیرا برای انجام فعالیت های خود مثل حمل و نقل و کارخانه هایشان به نفت و گاز نیاز دارند.

۱۷- ایران پول صادرات حاصل از نفت را صرف چه اموری می کند؟

پاسخ: در فعالیت های مختلف کشور

۱۸- برای حفاظت از محیط زیست استفاده از برق حرارتی بهتر است یا برق آبی؟ چرا؟

پاسخ: برق آبی ، زیرا برق حرارتی از سوزاندن سوخت های فسیلی بدست می آید. که محیط زیست را آلوده می کند. اما برق آبی آلودگی ندارد.

۱۹- بیشتر منابع نفت ایران در کدام قسمت کشور قرار دارد؟

پاسخ: جنوب غربی و غرب

۲۰- بیشتر منابع گاز ایران از کدام قسمت کشور بدست می آید؟

پاسخ: جنوب و شمال شرقی

۲۱- اولین چاه نفت ایران در کدام شهر حفر شد؟

پاسخ: در مسجد سلیمان واقع در استان خوزستان

۲۲- بزرگترین تجارت در جهان امروز چه تجارتی است؟

پاسخ: صادرات و واردات نفت و گاز

۲۳- در سال ۱۳۹۰ در کشور ما حدود چند درصد از برق تولیدی از برق حرارتی بدست آمده است؟

پاسخ: ۹۴ درصد

۲۴- چرا در کشور ما تولید برق آبی از برق حرارتی کمتر است؟

پاسخ: زیرا رودهای پر آب در ایران کم است. و ایران در نواحی خشک و نیمه خشک قرار داشته و منابع آبی در ایران محدود است.

۲۵- گاز رسانی در ایران چگونه صورت می گیرد؟

پاسخ: ایران دارای یک شبکه ی گاز رسانی است و گاز از طریق خط لوله ی سراسری به اغلب شهرهای ایران می رسد.

۲۶- چرا تمام شدن نفت باعث نگرانی می شود؟

پاسخ: چون اگر تمام شود سوخت و یا مواد اولیه ی تمام کارخانه ها ، وسایل نقلیه و زندگی مردم دچار مشکل می شود.

۲۷- صادرات نفت برای کشور ما چه اهمیتی دارد؟

پاسخ: بیشتر بودجه ی کشور ما از طریق نفت تامین می شود.

۲۸- چرا ایران تلاش می کند به صادرات نفت وابسته نباشد و سایر کالاها را به خارج صادر می کند؟

پاسخ: چون ذخایر نفتی همیشگی نیستند و ممکن است روزی تمام شود. پس باید به دنبال جایگزین برای نفت باشیم.

۲۹- آیا ما حق داریم همه ی نفت و گاز را استخراج کنیم و به فکر آیندگان نباشیم؟

پاسخ: خیر ، نفت و گاز تنها سهم ما نیست بلکه برای فرزندان ما و نسل های آینده ما نیز هست. تا کشورمان را بسازند.

۳۰- سوختی که در خانه ی شما برای گرما و پخت و پز استفاده می شود ، چیست؟ از کجا تامین می شود؟

پاسخ: گاز شهری لوله کشی ، از پالایشگاه نزدیک استانمان از طریق لوله های بزرگ به ایستگاه های شهرمان هدایت می شود. و از آن جا به خانه ها از طریق لوله کشی می رسد

درس هشتم : انرژی را بهتر مصرف کنیم.

۱- مهم ترین منابع مصرف انرژی در دنیای امروز چیست ؟

پاسخ: سوخت های فسیلی

۲- امروزه همه ی کشورها تلاش می کنند چه چیزی را جایگزین سوخت های فسیلی کنند؟

پاسخ: انرژی های نو

۳- اصطلاحات زیر را تعریف کنید.

الف : منابع غیر قابل تجدید ب : انرژی های نو پ: انرژی هسته ای

الف: منابع غیر قابل تجدید: به منابعی مانند سوخت های فسیلی که با استخراج تمام می شوند. منابع غیر قابل تجدید می گویند.

ب: انرژی های نو: آن دسته از منابع انرژی هستند که تمام نمی شوند. و همواره می توان از آن ها استفاده کرد. مثل انرژی آب و باد و خورشید

پ: انرژی هسته ای: انرژی هسته ای از شکافتن هسته ی اتم های بعضی عناصر مثل اورانیم پدید می آید.

۴- چرا امروزه تلاش می شود تا انرژی های نو جایگزین سوخت های فسیلی شوند؟

پاسخ: زیرا سوخت های فسیلی در اعماق زمین وجود دارند و میلیون ها سال طول می کشد تا تشکیل شوند. ولی انرژی های نو تمام نمی شوند و همواره می توان از آن ها استفاده کرد.

۵- تفاوت بین انرژی های نو و سوخت های فسیلی را بنویسید.

پاسخ: انرژی های نو بر خلاف سوخت های فسیلی محیط زیست را آلوده نمی کنند. اما حمل و نقل نفت و گاز موجب آلودگی محیط می شود. و سوزاندن آنها هوا را آلوده می کند.

۶- انرژی هسته ای قابل تجدید است یا خیر ؟ چرا ؟

پاسخ: خیر زیرا روزی تمام می شوند.

۷- در کشور ما از انرژی خورشیدی چه استفاده هایی می شود؟

پاسخ: از این برای گرم کردن هوا یا آب استفاده می شود. و یا از آن انرژی الکتریکی به دست می آید.

۸- از انرژی باد در چه جاهایی و برای چه منظوری استفاده می شود ؟

پاسخ: از انرژی باد در جاهایی که در بیشتر اوقات سال باد می وزد برای به حرکت در آوردن توربین ها و تولید انرژی الکتریکی استفاده می شود.

۹- چگونه می توانیم در مصرف سوخت های فسیلی صرفه جویی کنیم ؟ دو مورد

پاسخ: ۱: وقتی بخاری روشن است. درها و پنجره ها را باز نگذاریم.

۲: شومینه را بهتر است روشن نکنیم چون سوخت زیادی مصرف کرده و هوای خانه را آلوده می کند.

۱۰- چهار مورد از روش های صرفه جویی در مصرف برق را بنویسید.

پاسخ: ۱: خاموش کردن لامپ های اضافی ۲: زیاد باز و بسته نکردن در یخچال ۳: استفاده از لامپ های کم مصرف ۴: استفاده نکردن از وسایل برقی در ساعات اوج مصرف

۱۱- برجسب انرژی که بر روی وسایل برقی چسبانده می شود ، به چه معناست ؟

پاسخ: برجسب انرژی هفت رنگ دارد. در وسیله ی برقی هر چه فلش آن به سمت رنگ سبز

پر رنگ (A) نزدیک تر باشد ، آن وسیله انرژی کم تری مصرف می کند. و کارایی آن بیشتر است.

۱۲- به چه ساعاتی از شبانه روز ساعت پیک یا اوج بار می گویند؟ چرا ؟

پاسخ: ساعت ۷ تا ۱۱ شب ، چون در این زمان هوا تاریک می شود. و همه ی مردم چراغ ها را روشن می کنند. مصرف برق خیلی زیاد می شود.
در این زمان سعی کنیم از وسایل برقی کمتری استفاده کنیم. و از وسایل برقی پر مصرف مثل اتو، جارو برقی و لباسشویی استفاده نکنیم.

۱۳- ساتبا مربوط به چه سازمان و مرکزی است ؟

پاسخ: سازمان انرژی های تجدید پذیر و بهره وری انرژی برق

۱۴- میانگین مصرف برق در ایران چند برابر مصرف جهانی است ؟

پاسخ: سه برابر

۱۵- انرژی هسته ای چه فرقی با انرژی های دیگر دارد ؟

پاسخ: با سوختکم، انرژی بسیار زیادی تولید می کند.

۱۶- یک کیلو گرم اورانیوم معادل سوختن چند بشکه نفت انرژی تولید می کند؟

پاسخ: ۱۲۰۰۰ بشکه نفت

۱۷- معروفترین نیروگاه بادی ایران در کجا قرار دارد ؟

پاسخ: منجیل

۱۸- نیروگاه اتمی ایران در کدام شهر ساخته شده است ؟

پاسخ: بوشهر

۱۹- در کشور ما معادن سنگ اورانیوم در کدام استان وجود دارد ؟

پاسخ: یزد

۲۰- سرانه ی مصرف بنزین در ایران چند برابر کشورهای جهان است ؟

پاسخ: دو برابر

۲۱- کدام شهر ایران دارای نیروگاه خورشیدی است ؟

پاسخ: شیراز

درس نهم : پیشرفت های علمی مسلمانان

۱- دین اسلام از کدام سرزمین طلوع کرد؟

پاسخ: عربستان

۲- خط زمان نشان دهنده ی چیست؟

پاسخ: خط زمان نشان می دهد که هر واقعه در چه زمانی اتفاق افتاده است.

۳- پیامبر اسلام چه زمانی حکومت اسلامی را تشکیل دادند؟

پاسخ: زمانی که از مکه به مدینه هجرت کردند. بعد از این هجرت بود که دین اسلام با استقبال بیشتری روبرو شد و گسترش یافت.

۴- پس از رحلت پیامبر (ص) مسلمانان برای گسترش اسلام چه کردند؟

پاسخ: اسلام را در خارج از شبه جزیره ی عربستان گسترش دادند. و در هر دوره سرزمین های زیادی از جمله ایران را به قلمرو اسلامی افزودند.

و بسیاری از کشورهای قدرتمند آن روز را به تصرف در آوردند.

۵- سده (قرن) را تعریف کنید.

پاسخ: به هر صد سال یک قرن یا یک سده می گویند.

۶- چگونه سرزمین های اسلامی به کانون علمی جهان تبدیل شدند؟

پاسخ: با گسترش اسلام مسلمانان تحت تاثیر قرآن و آموزه های دین اسلام در زمینه های مختلف پیشرفت کردند. آنها از بخش هایی از دانش و فنونی که از گذشته در کشورشان بر جای مانده بود نیز استفاده کردند و در پرتو دین اسلام آن ها را گسترش دادند و به تدریج سرزمین های اسلامی به کانون علمی جهان تبدیل شدند.

۷- در زمان گسترش اسلام چه پیشرفت های علمی پدید آمد؟

پاسخ: در این دوره هنرمندان، صنعتگران، دانشمندان، فیلسوفان و مهندسان زیادی ظهور کردند. و ابداعات و اختراعات مهمی پدید آوردند.

۸- بعد از رحلت پیامبر (ص) دین اسلام در چه قاره هایی گسترش یافت؟

پاسخ: آسیا، اروپا، آفریقا

۹- در آفریقا دین اسلام به کدام کشورها راه یافت؟

پاسخ: مصر، لیبی، الجزایر

۱۰- نیمه ی اول و نیمه ی دوم یک قرن شامل چه سال هایی می شود؟

پاسخ: از سال یکم تا پنجاه نیمه ی اول قرن، از سال پنجاه و یکم تا صدم نیمه ی دوم قرن است.

۱۱- چرا در دوره ی اسلامی به دانشمندان حکیم می گفتند؟

پاسخ: چون آنها علوم مختلف را می دانستند و در چند علم استاد بودند.

۱۲- اسماعیل جزری در چه قرنی زندگی می کرد؟ به چه علمی آشنایی داشت؟

پاسخ: در قرن ششم زندگی می کرد. معروف ترین مهندس مسلمان قرن ششم بود. وبه علم مکانیک آشنایی کامل داشت.

۱۳- اختراعات اسماعیل جزری را نام ببرید؟

پاسخ: جزری در کتاب خود پنجاه دستگاه را نام برده است. از جمله ساعت آبی، ساعت شمعی، دستگاه های خودکار برای ریختن آب و شستن دست و وضو، وسایل اندازه گیری خون، تلمبه، و...

۱۴- چرخاب یا چرخ آبکشی در جهان به چه چیزی معروف است؟ از آن چه استفاده ای می شود؟

پاسخ: این چرخ چون توسط مسلمانان ایرانی ساخته شد به چرخ ایرانی معروف است. آن را در مسیر رودخانه نصب میکردند و از آن برای آبیاری و آب کشی از چاه استفاده می کردند.

۱۵- دانشمندان ایرانی که در علم پزشکی شهرت داشتند را نام ببرید؟

پاسخ: زکریای رازی و ابوعلی سینا

۱۶- ابوعلی سینا علاوه بر پزشکی به چه علومی آگاهی داشت؟ و کتاب معروف او را نام ببرید؟

پاسخ: او در ده سالگی تمام قرآن را آموخته بود. و ریاضی نیز می دانست. در پزشکی هم استاد بود.

مهم ترین کتابش در علم پزشکی قانون نام دارد که تا سال ها در دانشگاه های بزرگ اروپا تدریس می شد.

۱۷- رازی چگونه پزشکی بود؟

پاسخ: او داروها را ابتدا روی حیوانات آزمایش می کرد. و در یکی از کتاب هایش به نقش غذا در سلامت و درمان بیماری ها نوشته است.

۱۸- کلمه ی شیمی از چه کلمه ای گرفته شده است؟

پاسخ: کیمیا گری

۱۹- چه دانشمندانی در علم شیمی شهرت جهانی دارند؟

پاسخ: رازی که کاشف الکل بود؛ و جابر بن حیان

۲۰- ریاضی دانان معروف دوره اسلامی را نام ببرید.

پاسخ: خوارزمی و خیام این دانشمندان اعداد حل کردن مسائل ریاضی و شکل های هندسی، و مطالب جدیدی مطرح کردند.

۲۱- ستاره شناس بزرگ ایران را نام برده و کتاب های او در چه زمینه ای بود؟

پاسخ: ابوریحان بیرونی، علاوه بر نجوم در ریاضی، تاریخ و جغرافیا نیز مهارت داشت. او درباره ی تقویم و محاسبه ی سال و ماه و اندازه گیری حرکت ماه و سیارات و فاصله ی آنها کتاب های زیادی نوشت.

۲۲- چرا اغلب دانشمندان آن زمان کتاب های خود را به زبان عربی می نوشتند؟

پاسخ: زیرا اغلب دانشمندان از مسلمانان اعراب بودند. و قرآن را نیز خوب می دانستند و از برکات قرآن بود که به این همه اختراعات و اکتشافات می رسیدند. همچنین زبان عربی، زبان علم در آن روزگار بوده است. و از این طریق افراد بیش تری در جهان کتاب های آن ها را می توانستند مطالعه کنند.

۲۳- در اروپا اسلام به چه کشورهایی راه یافت؟

پاسخ: اسپانیا

درس دهم : عوامل گسترش علوم و فنون در دوره ی اسلامی

۱- مهم ترین علت پیشرفت مسلمانان چه بود ؟

پاسخ: تعالیم دین اسلام

۲- آیات قرآن کریم انسان را به تفکر در باره ی چه چیزهایی دعوت می کند؟

پاسخ: به تفکر درباره ی آفرینش جهان، حرکت ستارگان و سیارات، زندگی جانوران و گیاهان و نظایر آن

۳- پیامبر گرامی اسلام درباره ی کسب علم چه فرمودند ؟

پاسخ: به دنبال کسب علم باشید حتی اگر مجبور شوید تا چین بروید.

۴- کدام امامان ما کلاس های درس داشتند و شاگردان زیادی را تربیت کردند ؟

پاسخ: امام محمد باقر (ع) و امام جعفر صادق (ع)

۵- مسلمانان برای انجام چه کارهای به علم ریاضیات و ستاره شناسی نیاز داشتند ؟

پاسخ: برای کارهایی چون تعیین جهت قبله، پی بردن به ساعات طلوع و غروب خورشید و تقویم و برای انجام دادن عبادت ها، کشتیرانی و نظایر آن

۶- مسلمانان در کدام فن دریا نوردی مهارت داشتند و چگونه مسیر خود را در دریا پیدا می کردند؟

پاسخ: مسلمانان در ساختن و هدایت کشتی ها مهارت داشتند. و با توجه به جهت ستاره ی قطبی در آسمان مسیر خود را در دریا پیدا می کردند.

۷- عواملی که موجب گسترش علوم و فنون در دوره ی اسلامی شد را نام ببرید.

پاسخ: ۱: آموزه های دین اسلام ۲: نیازهای جدید جوامع مسلمانان ۳: ترجمه ۴: حمایت فرمانروایان از دانشمندان ۵: تجارت و بازرگانی ۶- کاغذ سازی

۸- نظامیه چگونه مدارس بودند ؟

پاسخ: مدارس بودند که عده ی زیادی از افراد در آن ها علم می آموختند و همان جا زندگی می کردند. و حکومت خرج تحصیل و زندگی آنها را می داد.

۹- مراکز علمی جهان اسلام را نام ببرید.

پاسخ: ۱: دانشگاه و کتابخانه ۲: نظامیه ۳: رصد خانه ۴: بیمارستان

۱۰- فرمانروایان چگونه از دانشمندان و هنر مندان اسلامی حمایت می کردند؟

پاسخ: خودشان برای ایجاد کتابخانه، مدارس و مراکز علمی پیش قدم می شدند.

۱۱- چگونه علوم و فنون اسلامی از جایی به جای دیگر منتقل شد ؟

پاسخ: در سفرهایی که بازرگانان از طریق راه های دریایی و خشکی برای تجارت رفت و آمد می کردند. این علوم و فنون از جایی به جای دیگر منتقل می شد.

۱۲- دانشگاه جندی شاپور چه زمانی و در کجا تاسیس شد ؟

پاسخ: در زمان ساسانیان در اهواز تاسیس شد.

۱۳- عصر تاریکی اروپا به چه دوره ای گفته می شود ؟

پاسخ: در دوره ای که مسلمانان به پیشرفت های بزرگ علمی دست یافته بودند. مردم اروپا در جهل و خرافات زندگی می کردند. و از پیشرفت های علمی در بین آنها خبری نبود. این دوره به عصر تاریکی معروف است.

۱۴- مسلمانان فن کاغذ سازی را از چه کسانی آموختند ؟

پاسخ: از چینی ها

۱۵- در دوره ی اسلامی چه شهرهایی دارای کتابفروشی بود ؟

پاسخ: بغداد ، نیشابور ، بخارا و.....

۱۶- علوم و فنون سرزمین های دیگر چگونه در اختیار مسلمان قرار گرفت ؟

پاسخ: وقتی مسلمانان سرزمین های پهناور آن روز را فتح کردند. علوم و فنون این سرزمین ها در اختیار آنها قرار گرفت. آنها آثار علمی ملت های دیگر چون ایران و یونان را از زبان فارسی (پهلوی) و یونانی به زبان عربی ترجمه کردند. تا از آنها استفاده کنند.

۱۷- دانشگاه جندی شاپور تا چند سال بعد از ورود اسلام به ایران به کار خود ادامه داد ؟

پاسخ: سیصد سال

۱۸- چه کسی مدارس نظامیه را تاسیس کرد ؟

پاسخ: خواجه نظام الملک

۱۹- نظامیه های چه شهری معروف بودند؟

پاسخ: بغداد و نیشابور

۲۰- دانشگاه های امروزی تقلیدی از کدام مدارس است ؟

پاسخ: نظامیه

۲۱- رصد خانه محل انجام چه کاری است ؟

پاسخ: محل تحقیق در باره ی ستارگان

۲۲- چه شهرهایی دارای رصد خانه بودند ؟

پاسخ: بغداد، اصفهان، مراغه، ری

۲۳- معروفترین بیمارستان دوره ی اسلامی ، چه بیمارستانی بود ؟

پاسخ: بیمارستانی بود که عضالدوله دیلمی در بغداد بنا کرده بود. که داروخانه نیز داشت.

۲۴- علوم و فنون چگونه به اروپا انتقال یافت ؟

پاسخ: به تدریج اروپاییان آثار علمی مسلمانان را ترجمه کردند. و با آنها آشنا شدند و علوم و فنون از سرزمین های اسلامی به اروپا انتقال یافت.

۲۵- کدام شهر دارای کتابخانه ی عظیمی بود ؟

پاسخ: شهر بخارا در زمان سامانیان کتابخانه ی عظیمی داشت

درس یازدهم : اصفهان ، نصف جهان

۱- شهر اصفهان در چه موقعیت جغرافیایی قرار دارد ؟

پاسخ: در کوهپایه های زاگرس قرار دارد و رود زاینده رود از وسط آن عبور می کند.

۲- بعد از دو شهر تهران و مشهد پرجمعیت ترین شهر ایران کدام شهر است ؟ چه قدر جمعیت دارد ؟

پاسخ: اصفهان ؛ جمعیت آن حدود ۲ میلیون نفر است.

۳- نقشه گردشگری به چه نوع نقشه ای گفته می شود ؟

پاسخ: نقشه ای است که بر روی آن مکان های دیدنی و اثار تاریخی نشان داده می شود.

۴- اوج شکوفایی شهر اصفهان مربوط به چه دوره ای است ؟

پاسخ: دوره ی صفویه

۵- چه چیزهایی ثابت می کند شهر اصفهان از گذشته های دور اهمیت داشته است ؟

پاسخ: آثار به جا مانده ی تاریخی

۶- به چه دلیلی ، اصفهان به نصف جهان معروف شد ؟

پاسخ: در دوره ی صفویه به دلیل حمایت شاهان صفوی و تعداد زیادی از صنعتگران ، معماران ، هنرمندان و دانشمندان به اصفهان آمدند و چنان آثار باشکوه و زیبایی به وجود آوردند که این شهر به نصف جهان معروف شد.

۷- چند اثر تاریخی و دیدنی شهر اصفهان را نام ببرید.

پاسخ: میدان امام (نقش جهان) - مسجد شیخ لطف ... - مسجد امام (مسجد جامع عباسی) - کاخ عالی قاپو

۸- بناهای تاریخی اطراف میدان نقش جهان را نام ببرید.

پاسخ: مسجد شیخ لطف ... - مسجد امام - کاخ عالی قاپو - بازار قیصریه

۹- مسجد شیخ لطف ... به فرمان چه کسی و به چه دلیلی ساخته شد ؟

پاسخ: به فرمان شاه عباس ساخته شد تا شیخ لطف ... که عالم بزرگی بود در آنجا نماز جماعت برگزار کند و به تربیت و تدریس شاگردان بپردازد.

۱۰- کدام اثر تاریخی اصفهان دارای چهار ایوان در چهار جهت جغرافیایی است ؟

پاسخ: مسجد امام (مسجد جامع عباسی)

۱۱- مناره های مسجد امام چه ویژگی هایی دارند ؟

پاسخ: بیش از ۴۰ متر ارتفاع دارند داخل این مناره یا گلدسته های پلکان های مارپیچ وجود دارد که از آن بالا می رفتند تا اذان بگویند یا خبر رسانی کنند.

۱۲- همزمان با ساخته شدن مسجد امام چه معادنی در اطراف شهر اصفهان کشف شد ؟

پاسخ: معادن سنگ مرمر که از آن ها در بنای مسجد استفاده شد.

۱۳- کتیبه چیست ؟

پاسخ: نوشته هایی بر روی سنگ کاشی و مانند آن است

۱۴- کتیبه ها در مسجد امام در چه قسمت هایی دیده می شوند ؟

پاسخ: بر روی گنبد ، محراب و مناره ها

۱۵- در کتیبه های دوره ی اسلامی چه چیزهایی نوشته شده است ؟

پاسخ: آیات قرآن ، دعا و نام امامان بزرگوار را با خط خوش نوشته اند.

۱۶- در سقف مسجد امام از چه هنری استفاده شده است ؟

پاسخ: گچ بری های تزیینی

۱۷- شاه عباس در کاخ عالی قاپو به چه کارهایی می پرداخت ؟

پاسخ: شاه عباس در این مکان به امور کشور می پرداخت و دستورات لازم را صادر می کرد و در تالار های آن از مهمانان پذیرایی می کردند.

۱۸- از ایوان کاخ عالی قاپو چه استفاده ای می شد ؟

پاسخ: شاه و درباریان از ایوان این کاخ چوگان بازی ، جشن ها یا رژه های سربازان را در میدان نقش جهان تماشا می کردند.

۱۹- شهر اصفهان مرکز استان ... اصفهان ... است.

۲۰- میدان امام (نقش جهان) به فرمان ... شاه عباس صفوی ... در مرکز ... شهر اصفهان ... ساخته شده است . این میدان حدود ... ۵۰۰ ... متر طول دارد.

۲۱- ساخت مسجد شیخ لطف ... حدود ... ۱۸ سال ... طول کشید.

۲۲- یکی از نشانه های معماری اسلامی ... گنبد ... است.

۲۳- برخی کتیبه های مسجد امام به قلم ... استاد علیرضا عباسی ... خطاط مشهور نوشته شده است.

۲۴- کاخ عالی قاپو در ... شش ... طبقه ساخته شده است و حدود ... پنجاه ... اتاق دارد.

۲۵- در تالارها و اتاق های کاخ عالی قاپو نقاشی های مینیاتوری وجود دارد که کار استاد ... علیرضا عباسی ... می باشد .

درس دوازدهم : علل شکوفایی فرهنگ و هنر در دوره ی صفویه

۱- در اوایل قرن دهم هجری اوضاع سیاسی و اجتماعی ایران چگونه بود ؟

پاسخ: اوضاع سیاسی و اجتماعی ایران نابسامان بود. حکومت قدرتمندی در کشور وجود نداشت و هر بخش آن در اختیار حکومتی بود.

۲- صفویان چگونه توانستند حکومتی قدرتمند و یکپارچه به وجود آورند ؟

پاسخ: آن ها مخالفان خود را در داخل کشور سرکوب کردند . همچنین با دشمنان

قدرتمند خود مانند عثمانی ها در غرب و ازبکان در شرق جنگیدند و پیروزی هایی به دست آوردند.

۳- چند تن از هنرمندان ، دانشمندان و نویسندگان عصر صفویه را نام ببرید.

پاسخ: کمال الدین بهزاد ، علیرضا عباسی ، شیخ بهایی و علامه مجلسی

۴- پایتخت های صفوی کدام شهرها بودند ؟

پاسخ: تبریز ، قزوین ، اصفهان

۵- در دوره ی رونق تجارت در حکومت صفویه کالاهای صادراتی چگونه جا به جا می شدند ؟

پاسخ: هم از راه خشکی با کاروان ها و هم از راه دریا با کشتی فرستاده می شدند.

۶- کالاهای صادراتی مهم ایران در دوره ی صفویه را نام ببرید.

پاسخ: ابریشم ، پارچه های زربفت ، سنگ های قیمتی و خشکبار

۷- چه عاملی سبب شد در دوره ی صفویه کاروان ها با آسودگی سفر کنند ؟

پاسخ: برقراری امنیت در راه ها و شهرها به وسیله صفویان

۸- به چه مکان هایی « کاروانسرا » گفته می شد ؟

پاسخ: کاروانسراها محل استراحت و تأمین آذوقه ی مسافران و چهار پایانی بودند که راه های طولانی را از شهری به شهر دیگر طی می کردند.

۹- در آمد حکومت صفوی و مخارج شاه و درباریان از کجا تأمین می شد ؟

پاسخ: از راه مالیات هایی که از ولایات می گرفتند. کشاورزان ، بازرگانان و

صنعتگران و همه ی مردم مجبور بودند بخشی از درآمد خود را به مأموران حکومت بدهند.

۱۰- سفرنامه چیست ؟

پاسخ: در گذشته بسیاری از جهانگردان ، دیده ها و شنیده ها و خاطرات خود را از

سفر هایشان می نوشتند و گاهی با نقاشی نیز تصویر می کردند. به این نوشته ها سفرنامه می گویند.

۱۱- جهانگردان در گذشته به چه دلایلی به سفر می پرداختند ؟

پاسخ: برای آشنایی با شهرهای دیگر و مردمان آن ها یا به قصد زیارت یا تحصیل علوم

دینی با همه ی رنج و مشقت سفر می کردند . گاهی نیز بعضی حکومت ها ، افرادی را

به سفره ی دور و دراز به کشورهای دیگر روانه می کردند تا اطلاعاتی از آن کشورها به دست بیاورند.

۱۲- دلایل گسترش هنر و معماری در دوره ی صفویه چه بود ؟

پاسخ: حکومت قدرتمند و یکپارچه

رونق تجارت

برقراری امنیت در راه ها و شهرها

حمایت از هنرمندان

۱۳- مشهورترین پادشاه صفوی... شاه عباس اول... بود که شهر... اصفهان... را به پایتختی برگزید.

۱۴- صفویان مذهب... شیعه... را مذهب رسمی کشور اعلام کردند.

۱۵- صفویان از... عالمان دینی... و مراسم مذهبی حمایت می کردند و به ساختن مساجد علاقمند بودند.

۱۶- دشمنان قدرتمند صفویان در غرب... عثمانی ها... و در شرق... ازبکان... بودند.

۱۷- حاکمان صفوی به ویژه شاه عباس از هنرمندان ،... صنعتگران... و... دانشمندان... حمایت می کردند و پول زیادی برای ساختن بناهای باشکوه خرج می کردند.

۱۸- مؤسس سلسله ی صفویه... شاه اسماعیل... بود.

درس سیزدهم : برنامه ی روزانه ی متعادل

۱- منظور از ضرب المثل «وقت طلاست» چیست؟

پاسخ: فرصت و زمان زندگی ما بسیار با ارزش و گران بهاست و باید از آن استفاده ی مناسب کنیم ، از این رو به طلا که فلزی قیمتی است ، تشبیه شده است.

۲ - اصطلاح «وقت» یا «اوقات» را تعریف کنید.

پاسخ: زمان زندگی انسان به لحظه ها ، ثانیه ها ، روزها ، هفته ها و سال ها تقسیم شده است که در اصطلاح به آن «وقت» یا «اوقات» می گوییم.

۳- چگونه نمودار زمانی زندگی روزانه را رسم می‌کنیم؟

پاسخ: ابتدا یک دایره رسم و آن را به ۲۴ قسمت تقسیم می‌کنیم. هر قسمت نشان دهنده یک ساعت در شبانه روز است. سپس فعالیت های یک شبانه روز خود را در نظر می گیریم و به همان میزان ، تعداد ساعات را روی نمودار جدا کرده و رنگ می زنیم.

۴- یک برنامه ی روزانه متعادل را با برنامه ی نا متعادل مقایسه کنید.

پاسخ: در یک برنامه متعادل استراحت و خواب ، درس خواندن ، عبادت کردن و تفریح و سرگرمی به اندازه ی کافی وجود دارد . اما بر عکس در برنامه نا متعادل به بعضی از بخش های زندگی کم تر یا بیشتر از حد لازم توجه می شود.

۵- چرا باید بخشی از زندگی روزانه ی خود را به «عبادت» اختصاص دهیم؟

پاسخ: زیرا همه ی ما نیاز داریم که از طریق نماز ، دعا و خواندن قرآن با خداوند ارتباط برقرار کنیم.

۶- چرا باید در یک برنامه متعادل ، استراحت و خواب کافی وجود داشته باشد؟

پاسخ: زیرا دیر خوابیدن و کمبود خواب روی سلامتی جسم و روان ما تأثیرات بدی به جای می گذارد و نیز کم خوابی موجب خستگی ، بد اخلاقی و کندی یادگیری می شود.

۷- در یک برنامه متعادل روزانه ، ساعات درس خواندن و کار کردن باید به اندازه ی کافی باشد ، یعنی چه؟

پاسخ: یعنی فرد نه آن قدر تنبلی کند که درس یا کار را فراموش و یا به آن ها کم توجهی کند و نه آن قدر در درس و کار غرق شود که هیچ وقتی برای تفریح ، ارتباط با خانواده و دوستان و خویشان نداشته باشد.

۸- چرا تفریح و سرگرمی برای انسان لازم است؟

پاسخ: چون باعث می شود دوباره برای فعالیت های دیگر انرژی و نشاط پیدا کنیم.

۹- سخنی از حضرت علی بن ابی طالب (ع) درباره ی نتایج استفاده ی نادرست از فرصت های زندگی بنویسید.

پاسخ: حضرت علی (ع) فرموده اند : «از دست دادن فرصت موجب پشیمانی و اندوه است».

۱۰- یک راه مناسب برای فهم بهتر این موضوع که آیا فعالیت های روزانه ما وقت کافی را به خود اختصاص داده اند یا خیر ، رسم ... نمودار زندگی روزانه ... است.

۱۱- همه ی ما نیاز داریم که از طریق ... نماز ... ، ... دعا ... و ... خواندن قرآن با خداوند ارتباط برقرار کنیم و یا بخشی از زندگی روزانه خود را به این کار اختصاص دهیم.

درس چهاردهم : برنامه ریزی برای اوقات فراغت

۱- اوقات فراغت را تعریف کنید؟

پاسخ: انسانها، اغلب اوقات خود را برای انجام کار یا تحصیل یا وظایف و تکالیفی که بر عهده دارند صرف می کنند، به اوقاتی که فرد از این امور فارغ یا آسوده است، اوقات فراغت می گویند.

۲- فراغت چگونه زمانی است و معمولاً چگونه سپری می شود؟

پاسخ: فراغت زمانی است که پس از انجام کار یا تکالیف درسی، فرصت پیدا می کنیم تا به فعالیت های دلخواه خودمان مانند کارهای هنری، ورزش و بازی و سرگرمی های مفید یا آموختن مهارت های مختلف پردازیم.

۳- چه زمان هایی برای انجام فعالیت های دلخواه دانش آموزان مناسب است؟

پاسخ: برای دانش آموزان، روزهای تعطیل و همچنین تعطیلات تابستان فرصت خوبی برای

انجام فعالیت های دلخواه است. برای استفاده از اوقات فراغت باید برنامه ریزی مناسب داشته باشیم تا بتوانیم بهترین و مفیدترین استفاده را از این اوقات ببریم.

۴- چند راه استفاده از اوقات فراغت را نام ببرید؟

پاسخ: شرکت در مجالس مذهبی- حضور در مشارکت های اجتماعی- پرداختن به هنر و سرگرمی- رفتن به مسافرت (سیر و سفر)- مطالعه و مهارت آموزی- بازی و ورزش

۵- چند نمونه از کارهایی را که در اوقات فراغت به تنهایی می توانید انجام دهید بنویسید؟

پاسخ: مطالعه یا حل کردن جدول، ساختن کاردستی، پرورش حیوانات یا جمع آوری مجموعه های سنگ و تمبر

۶- چند نمونه از کارهایی را که در اوقات فراغت بهتر است به صورت گروهی انجام دهید بنویسید؟

پاسخ: سفرهای زیارتی یا دیدار اقوام یا رفتن به گردشگاه ها را بهتر است همراه خانواده یا دوستان انجام دهیم.

۷- منظور از در نظر گرفتن شرایط و امکانات برای پر کردن اوقات فراغت چیست؟

پاسخ: ممکن است در محل زندگی ما برخی از امکانات وجود نداشته باشد یا پول کافی برای دسترسی به آن ها نداشته باشیم. در این صورت بهتر است از روش های دیگر که با امکانات و هزینه ی کمتری قابل انجام است، استفاده کنیم.

۸- چند نمونه از روش های پر کردن اوقات فراغت در گذشته را بنویسید؟

پاسخ: شرکت در مراسم و جشن ها، شرکت در مسابقات زور آزمایی و تیراندازی، مجالس نقالی و بازیهای گروهی

۹- چند بازی قدیمی را که از گذشته تا کنون در نواحی مختلف ایران رایج بوده اند را نام ببرید؟

پاسخ: قایم باشک (قایم موشک)، نون بیار کباب ببر، عمو زنجیر باف، الک و دولک، باد بادک بازی و طناب بازی.

۱۰- تعدادی از مکانهای عمومی گذران اوقات فراغت را بنویسید؟

پاسخ: کتابخانه های عمومی- سالن های تئاتر و سینما- نمایشگاه ها- بوستان ها (پارک ها)- مجموعه های شهر بازی- اردوگاه ها- مجتمع های فرهنگی- هنری و...

۱۱- چند مورد از رفتار های مناسب هنگام حضور در ورزشگاه ها را بنویسید؟

پاسخ: برای تهیه ی بلیت، نوبت را در صف رعایت کنیم. از مسخره کردن یک تیم یا هواداران آن خودداری کنیم و فقط تیم مورد علاقه مان را تشویق کنیم.

از اموال عمومی حفاظت کنیم- با نظم و آرامش به سالن ها وارد یا خارج شویم. با انتظامات یا کارکنان ورزشگاه همکاری کنیم و...

۱۲- چند مورد از رفتار های مناسب حضور در بوستان ها (پارک ها) را بنویسید؟

پاسخ: روی چمن ها راه نرویم و فقط از پیاده رو ها استفاده کنیم
گل ها را نچینیم

زباله ها را در سطل های مخصوص بریزیم و...

۱۳- برخی از مؤسسات و سازمان هایی که در امور اوقات فراغت فعالیت می کنند را نام ببرید؟

پاسخ: کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان- سازمان دانش آموزی- سازمان فرهنگی هنری شهرداری- سازمان تربیت بدنی- سازمان آموزش فنی و حرفه ای- وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی و...

۱- چه عواملی باعث تفاوت در نوع لباس پوشیدن می شود؟

پاسخ: موقعیت های مختلف- گروه های مختلف اجتماعی و شغلی- فصول مختلف سال- نواحی مختلف آب و هوایی- فرهنگ مختلف اقوام- رسوم مختلف مذهبی (مثال مراسم حج)- مراسم مختلف عرفی (عروسی یا عزاداری).

۲- تفاوت لباس در موقعیت های مختلف را با چند مثال بیان کنید؟

پاسخ: لباس منزل ما با لباس مدرسه و با لباسی که در مهمانی می پوشیم، فرق دارد. وقتی می خواهیم ورزش کنیم از لباسهای ورزشی یا لباسهای راحت استفاده می کنیم. بعضی از لباس ها را نیز در مراسم مختلف اجتماعی می پوشیم. برای مثال در مراسم عزاداری برای حضرت ابا عبدالله امام حسین (ع) لباس سیاه بر تن می کنیم.

۳- تفاوت لباس های گروههای اجتماعی و شغلی نشان دهنده چیست؟

پاسخ: لباسهای این گروه ها بسته به کار و نقش آنها در اجتماع، متفاوت است. ما می توانیم از روی لباس این گروه ها پی ببریم که شغل و حرفه ی این افراد چیست یا چه خدمتی به اجتماع می کنند.

۴- چرا در زمستان بیشتر از رنگهای تیره و در تابستان از رنگهای روشن استفاده می کنیم؟

پاسخ: زیرا رنگ های تیره نور خورشید را بیشتر جذب می کنند و رنگ های روشن نور خورشید را کمتر جذب می کنند.

۵- چرا در کشور ما پوشاک مردم در نواحی مختلف آب و هوایی از نظر شکل، جنس و رنگ با هم فرق می کند؟

پاسخ: در کشور عزیز و پهناورمان ایران، تنوع آب و هوایی وجود دارد. یعنی نوع آب و هوا در همه جا یکسان نیست. در بعضی جاها آب و هوا گرم و خشک، در بعضی جاها سرد، در بعضی مکانها گرم و مرطوب و در بعضی نواحی معتدل است که این باعث تفاوت در نوع پوشاک مردم مناطق مختلف کشور ما می شود.

۶- چند نمونه از اقوام ایرانی را که لباس مخصوص دارند نام ببرید؟

پاسخ: در کشور پهناور ما اقوام مختلفی مانند فارس، ترک، لر، گیلک، کرد، بلوچ و ... زندگی می کنند هر یک از این اقوام لباس های مخصوص به خود دارند.

۷- چگونه در قدیم با دیدن یک فرد پی می بردند که او اهل کدام قسمت کشور است؟

پاسخ: لباسهای محلی در گذشته بیشتر مورد استفاده قرار می گرفته است به طوری که در قدیم هر کس از روی شکل لباس فرد دیگر می توانست حدس بزند که او اهل کدام منطقه ایران است.

۸- برخی از جلوه های لباس ها، در طی زمان همچنان ثابت مانده اند یک مثال بزنید.

پاسخ: اگر در تصاویر دوره های مختلف تاریخی دقت کنیم، می بینیم که مردان همواره سرپوش داشته اند و این سرپوش تاج، انواع کلاه، عمامه، دستار و نظایر آن بوده است.

۹- پوشاک ما در تابستان و زمستان چه تفاوتهایی با هم دارد؟

پاسخ: در تابستان لباسهای نازک، نخی و پنبه ای میپوشیم که گرمای بدن را به بیرون هدایت کند و بدن را خنک نگه دارد، اما در زمستان، لباس هایی ضخیم و پشمی میپوشیم که گرمای بدن را حفظ کند.

۱۰- به نظر شما چرا لباس های محلی را در موزه ی مردم شناسی حفظ و نگهداری می کنند؟

پاسخ: چون لباسهای محلی ارزشمند هستند و بخشی از فرهنگ هر منطقه محسوب میشوند. از طریق لباس محلی، میتوان مردم آن منطقه و آداب و رسوم آنها را شناخت. با حفظ و نگهداری لباسهای محلی، در واقع فرهنگ و هویتمان را حفظ میکنیم.

۱۱- پوشاک مردم در نواحی مختلف آب و هوایی از نظر ... شکل ...، ... جنس ... و ... رنگ ... با هم فرق می کند.

۱۲- امروزه لباس های محلی اغلب در ... مراسم ... یا ... جشن های خاص ... پوشیده می شوند.

۱۳- در موزه ی ... مردم شناسی ... می توانیم انواع لباس های محلی را مشاهده کنیم.

۱۴- در زمان های گذشته گروه های مختلف اجتماعی مانند ... **شاهزادگان** ، ... **روحانیون** ... و ... **نظامیان** ... لباس های مخصوص به خود می پوشیدند.

درس شانزدهم : لباس از تولید تا مصرف

۱- در گذشته بیشتر مردم لباس خود را چگونه تهیه می کردند؟

پاسخ: در گذشته بیشتر مردم برای تهیه لباس به خیاط مراجعه می کردند و خیاط نیز اندازه آنها را می گرفت و با پارچه ای که مشتری ها به او می دادند و به سلیقه آن ها، لباسی برایشان می دوخت.

۲- امروزه بیشتر مردم لباس خود را چگونه تهیه می کنند؟

پاسخ: امروزه بیشتر مردم پوشاک مورد نیاز خود را به صورت آماده از فروشگاه های مختلف می خرند.

۳- کارگاه های تولید لباس چرا به وجود آمدند؟

پاسخ: با گذشت زمان و افزایش جمعیت، چون دیگر یک یا چند خیاط نمی توانستند نیازهای تعداد زیادی از مردم را برآورده کنند، کم کم کارگاه های تولید لباس به وجود آمدند. در این کارگاه ها انواع لباس به تعداد زیاد تولید می شود.

۴- تولید انبوه چیست؟

پاسخ: به تولید کالا به یک شکل و تعداد زیاد "تولید انبوه" گفته می شود.

۵- پارچه مورد نیاز برای کارگاه های تولید لباس چگونه تولید می شود؟

پاسخ: پارچه از نخ درست می شود. نخ ممکن است طبیعی یا مصنوعی باشد. پس از تولید نخ در کارخانه های نخ ریزی، نخ ها به کارخانه پارچه بافی (نساجی) فرستاده می شود.

۶- صاحبان کارگاه های تولید لباس پارچه را از چه کسانی می خرند؟

پاسخ: از عمده فروشان

۷- در کارگاه های تولید لباس برش کار چه وظیفه ای بر عهده دارد؟

پاسخ: برش کار از روی الگوهایی که دارد پارچه ها را می برد الگوها برای افراد با قد و وزن مختلف در اندازه های مختلف تهیه شده و اندازه ها با شماره مشخص می شود.

۸- خیاط ها در کارگاه های تولید لباس چگونه وظایف را بین خود تقسیم می کنند؟

پاسخ: هر یک از خیاط هایی که در کارگاه هستند، یک بخش از لباس را می دوزند. برای مثال یک نفر فقط آستین می دوزد و لباس ها را به دیگری می دهد. نفر بعدی یقه ها را متصل می کند. فرد دیگری دکمه و زیپ به لباس می دوزد.

۹- خط تولید چیست؟

پاسخ: همه کسانی که در کارگاه مشغول به کار هستند، بخشی از کار تولید را انجام می دهند تا کالا به صورت نهایی آماده شود. به این همکاری "خط تولید" گفته می شود.

۱۰- لباسی که انتخاب می کنیم باید با باورهای دینی ما تناسب داشته باشد یعنی چه؟

پاسخ: لباس باید پوشش مناسب را برای یک زن یا مرد مسلمان در حضور افراد نا محرم و در اجتماع فراهم کند. رعایت حجاب و عفاف موجب وقار و متانت شخص می شود.

۱۱- در هنگام خرید لباس به چه چیزهایی باید توجه کرد؟

پاسخ: در هنگام خرید باید لباسی را انتخاب کنیم که هم جنس آن خوب باشد و هم از نظر قیمت مناسب باشد. یعنی با بودجه ما تناسب داشته باشد.

۱۲- بودجه چیست؟

پاسخ: بودجه یعنی مقدار پولی که می توانیم برای انجام یک کار یا خرید یک چیز بپردازیم.

۱۳- بهتر است به چه نکاتی، قبل و در هنگام تهیه و خرید لباس توجه کنیم ؟

پاسخ: برای خرید آن پول توجیبی مان را پس انداز کنیم.

در شست و شوی لباس هایمان با خانواده همکاری کنیم.

در هنگامی که ضرورت ندارد لباس جدید نخریم و با تعمیر لباس های قدیمی از آن

استفاده کنیم.

لباس های ایرانی بخریم و بپوشیم و آن را متناسب با باورهای دینی انتخاب کنیم. در هنگام خرید لباس پرس و جو کرده و قیمت ها را مقایسه کنیم و متناسب با بودجه ی خود خرید کنیم.

۱۴- مغازه دار ها ، لباس ها را با مبلغی بیش تر از آن چه کار از کارگاه تولیدی خریده اند ، به مردم می فروشند. چرا ؟

پاسخ: این سود برای تأمین هزینه هایی نظیر اجاره مغازه ، حقوق کارکنان ، پرداخت قبض آب و برق و گاز و اداره ی زندگی فرد مغازه دار است.

درس هفدهم : ویژگی های دریا های ایران

۱- ایران از چه جهت های جغرافیایی به دریا دسترسی دارد؟

پاسخ: از شمال و جنوب

۲- دریا و اقیانوس چیست؟

پاسخ: دریاها گودال های پر از آبی هستند که به اقیانوس ها راه دارند. اقیانوس ها پهنه های بسیار بزرگ آبی کره زمین هستند.

۳- چرا دریای خزر در واقع یک دریاچه می گویند؟

پاسخ: دریای خزر در واقع یک دریاچه است؛ چون به اقیانوس راهی ندارد.

۴- چرا به دریاچه خزر ، دریا می گویند؟

پاسخ: به آن دریا می گویند چون وسعت آن بسیار زیاد است و در واقع بزرگترین دریاچه جهان است.

۵- دریای خزر در طول تاریخ چه نام هایی داشته است؟

پاسخ: دریای خزر در طول تاریخ نام های گوناگونی مانند دریای گیلان، دریای مازندران، دریای قزوین، دریای گرگان و ... داشته است. در نقشه های خارجی این دریا کاسپین نامیده می شود.

۶- عمق دریای خزر در شمال و جنوب آن چگونه است؟

پاسخ: عمق دریای خزر در نواحی شمالی آن بسیار کم است به طوری که در بعضی نواحی به کمتر از ۱۰ متر می رسد اما در نواحی جنوبی نزدیک به ایران، عمق آن بیش از ۱۰۰۰ متر است.

۷- رودهایی که از ایران به دریا خزر می ریزند چه چیزی را به وجود آورده اند؟

پاسخ: رودهایی که از ایران به این دریا می ریزند، جلگه حاصلخیزی را در طول ساحل دریا به وجود آورده اند.

۸- چند رود که به دریای خزر می ریزند، نام ببرید.

پاسخ: سفید رود - چالوس - هراز - گرگان

۹- دریای خزر، ایران را به کدام کشورها مربوط می کند؟

پاسخ: ترکمنستان- قزاقستان- روسیه - آذربایجان

۱۰- خلیج را تعریف کنید.

پاسخ: به پیشروی آب دریا ها در خشکی خلیج می گویند.

۱۱- خلیج فارس از پیشروی آب کدام دریاها در کدام خشکی ها به وجود آمده است؟

پاسخ: خلیج فارس از پیشروی آب دریای عمان و اقیانوس هند در خشکی های ایران و عربستان به وجود آمده است.

۱۲- ساحل خلیج فارس در داخل خاک ایران از کجا تا کجا است؟

پاسخ: ساحل خلیج فارس از دهانه اروندر رود تا بندر عباس امتداد یافته است.

۱۳- خور چیست و برای چه چیزی مناسب است؟

پاسخ: در کناره های خلیج فارس بریدگی های عمیقی وجود دارد که ساکنان اطراف به آن ها خور می گویند و خورها برای ایجاد بندر و پهلو گرفتن کشتی ها بسیار مناسب هستند.

۱۴- ساحل دریای عمان در داخل خاک ایران از کجا تا کجا است؟

پاسخ: ساحل دریای عمان از بندر عباس تا بندر گواتر امتداد دارد.

۱۵- دریای عمان به کدام اقیانوس راه دارد؟

پاسخ: به اقیانوس هند

۱۶- تنگه چیست؟

پاسخ: به آبراهه ای که دو دریا را به هم وصل می کند، تنگه می گویند.

۱۷- نام تنگه ای که خلیج فارس را به دریای عمان مربوط می کند، چیست؟

پاسخ: تنگه هرمز

۱۸- چند رود که به دریاها جنوب می ریزند، نام ببرید.

پاسخ: اروند رود - جراحی - رود هندیجان - رود مَند - رود شور - رود سرباز

۱۹- جزیره های کشور ما در خلیج فارس را نام ببرید و بگویید بزرگترین جزیره کدام است؟

پاسخ: خارکو - خارک - لاوان - هندورابی - کیش - فرور - بنی فرور - سیری - تنب کوچک

- تنب بزرگ - ابوموسی - قشم ، که قشم بزرگترین جزیره است

۲۰- ایران از طریق خلیج فارس با کدام کشورها همسایه است؟

پاسخ: امارات ، قطر ، عربستان ، کویت ، عراق

۲۱- تعدادی از منابع تاریخی که نام خلیج فارس در آنها ذکر شده است را نام ببرید.

پاسخ: کتیبه داریوش پادشاه هخامنشی - کتاب های دانشمندان و جغرافی دانان مسلمان

چون ابوریحان بیرونی - نقشه های اروپاییان از عصر اکتشافات جغرافیایی

۲۲- تفاوت خلیج فارس و دریای عمان را بنویسید.

پاسخ: الف : شوری آب خلیج فارس از دریای عمان بیشتر است.

ب : عمق خلیج فارس از دریای عمان بسیار کمتر است . خلیج فارس به طور متوسط ۳۰

متر عمق دارد. اما عمق دریای عمان به سمت اقیانوس هند بیشتر است و در اطراف

چابهار به حدود ۳۰۰۰ متر می رسد.

پ: در خلیج فارس جزیره های بزرگ و کوچکی سر از آب بیرون آورده اند که بسیاری از

آنها متعلق به ایران است.

درس هجدهم : دریا ، نعمت خداوندی

۱- آیه ۱۴ سوره ی نحل چه چیزی را به عنوان نعمت یاد آور ی می کند؟

پاسخ: دریا را به عنوان نعمت یاد آوری می کند.

۲- یکی از مهمترین دلایل اهمیت خلیج فارس چیست و چرا به آن انبار نفت جهان می گویند؟

پاسخ: زیرا منابع سرشار نفت و گاز در این منطقه بسیار زیاد است. مقدار این منابع

در خلیج فارس به قدری زیاد است که به این منطقه انبار نفت جهان می گویند.

۳- نفت و گاز از کدام قسمت های خلیج فارس استخراج می شود؟

پاسخ: نفت و گاز از کف خلیج فارس در ناحیه کم عمق نزدیک به ساحل استخراج می شود.

۴- نفت کشورهای خلیج فارس چگونه به سایر کشور ها انتقال پیدا می کند؟

پاسخ: همه روزه نفتکش های عظیمی از خلیج فارس و تنگه هرمز عبور می کنند و نفت

کشورهای نفت خیز را به سایر کشورهای جهان انتقال می دهند.

۵- در دریای های ایران چند نوع ماهی وجود دارد و چه فوایدی دارند ؟

پاسخ: در دریاها ایران صد ها نوع ماهی زندگی می کنند که هر یک ارزش غذایی و طعم

خاصی دارند و بعضی هم زینتی هستند.

۶- دریای خزر بزرگترین منبع چه نوع از ماهیان است؟

پاسخ: دریای خزر بزرگترین منبع ماهیان خاویاری در جهان است.

۷- به کدام ماده غذایی مروارید سیاه گفته می شود؟

پاسخ: خاویار یا تخم ماهیان خاویاری دریای خزر به مروارید سیاه مشهور و از گرانتترین غذاهای جهان است.

۸- صید ماهی در دریای خزر از چه زمانی تا چه زمانی ممنوع است؟

پاسخ: صید ماهی در دریای خزر از اوایل بهار تا اوایل پاییز ممنوع است

۹- چرا صید ماهی در دریای خزر از اوایل بهار تا اوایل پاییز ممنوع است؟

پاسخ: زیرا این زمان زمان تخم ریزی ماهیان این دریا است.

۱۰- ماهیگیری در دریاچه های ایران چگونه انجام می شود؟

پاسخ: برای ماهیگیری در آبهای اطراف سواحل از کشتی ها و لنج های کوچک استفاده می شود اما صیادان برای ماهیگیری در آبهای عمیق به کشتی های مجهز نیاز دارند. در این کشتی ها لوازم پیشرفته ماهیگیری و سردخانه وجود دارد.

۱۱- ماهی های دریای خزر را نام ببرید؟

پاسخ: کولی- سفید- سوف- کپور- کفال- کیلکا- ماهیان خاویاری (تاس ماهی- اوزون برون- دراکول- فیل ماهی)

۱۲- آبزیان خوراکی خلیج فارس و دریای عمان را نام ببرید؟

پاسخ: ماهی سرخو- سنگسر- حلوا- قباد- شوریده- زبیده - میگو - ماهی شیر

۱۳- کنسرو ماهی چگونه تهیه می شود؟

پاسخ: ماهی ها را پس از صید با کامیون های یخچال دار کارخانه کنسرو سازی ماهی حمل می کنند در آنجا ماهی را به قطعات بزرگ برش می دهند و در دیگ های مخصوص می ریزند تا در مدت معینی بپزد، بعد دستگاه خودکار، تکه های پخته شده را درون قوطی می ریزد و نمک و روغن به آن اضافه می کند، هوای قوطی ها نیز خارج می شود تا فاسد نشوند.

۱۴- در شهرهای بندری مردم بیشتر به چه شغل هایی مشغولند؟

پاسخ: در شهرهای بندری علاوه بر ماهیگیری و صیادی عده ای از مردم به بارگیری و باراندازی کالاهای کشتی ها مشغولند. در این مناطق انبارهایی نیز برای نگهداری کالاها به وجود آمده است و برخی از مردم به شغل انبارداری مشغولند و همچنین عده ای از مردم در کارخانه های کشتی سازی و لنج سازی یا مراکز تعمیر آن ها مشغول هستند.

۱۵- در اطراف کدام شهرها کارخانه های کشتی سازی و لنج سازی وجود دارد چند نمونه را نام ببرید؟

پاسخ: در اطراف بندرعباس، بوشهر و چابهار در جنوب ونکا در سواحل دریای خزر نمونه ای از این مراکز هستند.

۱۶- نقش دریا در صنعت گردشگری ایران چگونه است؟

پاسخ: همه ساله عده زیادی از مردم کشور ما برای تفریح و گذراندن تعطیلات تابستان به سواحل شمالی ایران سفر می کنند. سواحل زیبای جنوبی ایران و جزایر کیش و قشم و بندرعباس و چابهار نیز برای گردشگری در فصل زمستان مناسب هستند و مسافران از دریا، بناهای تاریخی و بازارها ی این نواحی دیدن می کنند.

۱۷- چند گونه از موجودات با ارزشی که در خلیج فارس و دریای عمان زندگی می کنند را نام ببرید؟

پاسخ: خلیج فارس و دریای عمان از بزرگترین زیستگاه های موجودات دریایی هستند. ماهی های تزئینی، مرجان ها، صدف ها و لاکپشت های کمیاب و پستاندارانی چون دلفین ها و نهنگ ها در آنها زندگی می کنند.

درس نوزدهم : همسایگان ما

۱- مرز را تعریف کنید؟

پاسخ: مرز یک خط مشخص است که کشوری را از کشور دیگر جدا می کند.

۲- مرز بین دو کشور چگونه تعیین می شود؟

پاسخ: برای تعیین مرز، ابتدا کشورها بر سر خطوط مرزی به توافق می رسند و مابین خود خطوطی را معین می کنند سپس نقشه کش ها، با دقت نقشه هایی از مرزها ترسیم می کنند. در مرحله بعد بر طبق آن نقشه، روی زمین در محل، خطوط مرزی علامت گذاری می کنند. این علامت ها معمولاً میله ها یا تیرک هایی است که در زمین فرو می کنند.

۳- پاسگاه های مرزی چه وظیفه ای به عهده دارند؟

پاسخ: در این پاسگاه ها، افرادی مشغول دیده بانی و حفاظت از مرزها هستند تا عبور غیر قانونی از مرز صورت نگیرد. مرزبانان پر تلاش از این راه به کشور خدمت می کنند.

۴- خط مرزی تنها روی زمین نیست، یعنی چه؟

پاسخ: خط مرزی تنها روی زمین نیست. بلکه فضای بالای مرز زمینی هم جزء آن است. یعنی در بالای مرزهای زمینی، یک دیوار فرضی وجود دارد.

۵- خلبانان در هنگام عبور از مرز هوایی یک کشور چه باید بکنند؟

پاسخ: خلبانان در هنگام عبور از مرز هوایی یا آسمان یک کشور باید به آن کشور اطلاع بدهند و برای ورود از آنها اجازه بگیرند.

۶- ایران با کدام کشور طولانی ترین مرز را دارد؟

پاسخ: با عراق که ۱۴۵۸ کیلومتر است.

۷- کوتاهترین مرز ایران با کدام کشور است؟

پاسخ: با ارمنستان که ۳۵ کیلومتر است.

۸- چگونه پدیده های طبیعی مرز بین کشورها را به وجود می آورند؟

پاسخ: گاهی یک پدیده طبیعی مانند رودخانه، کوه، بیابان و دریاچه بین دو کشور قرار دارد و از همان پدیده ها برای تعیین مرز استفاده می کنند. مثلاً ارتفاعات آرات بخش از مرز ایران و ترکیه را تشکیل می دهد.

۹- رودهای مرزی ایران را نام ببرید و بگویید هر رود ایران را از کدام کشور جدا می کند؟

پاسخ: رود اترک که بخشی از مرز ایران و ترکمنستان است.

رود ارس که بخشی از مرز ایران با کشور های آذربایجان و ارمنستان و ترکیه است. رود اروند که بخشی از مرز ایران و عراق است.

۱۰- کدام کشورها از طریق دریا با ما همسایه هستند؟ نام ببرید.

پاسخ: کویت- عربستان- قطر- امارات و عمان

۱۱- گذرنامه چیست؟

پاسخ: برای این که یک فرد از کشور خارج بشود، به گذرنامه یا پاسپورت نیاز دارد برای مثال وقتی یک فرد ایرانی می خواهد به کشور دیگر برود، باید از دولت ایران گذرنامه بگیرد. گذرنامه مانند شناسنامه خارجی فرد است و در آن مشخصات فرد و ایرانی بودن او ذکر شده است.

۱۲- روادید چیست؟

پاسخ: برای مسافرت به کشور دیگر باید از سفارتخانه آن کشور اجازه گرفت. به این اجازه روادید یا ویزا می گویند وقتی یک کشور به یک فرد ویزا می دهد، به او اجازه یا پذیرش داده است تا به آن جا سفر کند.

۱۳- کشور ما با کشورهای همسایه چگونه روابطی دارد؟

پاسخ: ما با کشورهای همسایه خود روابط مختلفی داریم. بخشی از روابط ما روابط بازرگانی است ما همچنین با کشورهای همسایه روابط فرهنگی داریم.

۱۴- روابط فرهنگی ما با کشورهای همسایه در چه مواردی است؟

پاسخ: سفرهای زیارتی و همچنین سفرهایی برای دیدن آثار تاریخی

۱۵- شباهت های بین ما و کشورهای همسایه را نام ببرید.

پاسخ: مردم همه کشورهای همسایه ایران به جز ارمنستان مسلمان هستند. در کشورهایی مانند افغانستان و پاکستان زبان فارسی رایج است و مردم این کشورها

به زبان و ادبیات فارسی علاقه‌مند هستند.
جشن‌ها و اعیاد مانند جشن نوروز و جشن عید فطر و عید قربان
۱۶- نوروز را علاوه بر ایران در کدام کشورها جشن می‌گیرند؟
پاسخ: افغانستان- پاکستان- ترکمنستان- آذربایجان- ترکیه
۱۷- در پاکستان نوروز را چه می‌نامند؟
پاسخ: عالم افروز

درس بیستم : استعمار چیست ؟

۱- چهار قرن پیش اروپائیان چه محصولاتی را و از چه طریقی از مسلمانان خریداری می‌کردند؟

پاسخ: اروپائیان از طریق دریای مدیترانه و شمال آفریقا، محصولاتی نظیر شکر، قهوه، کاغذ، قطب‌نما، داروی گیاهی و ادویه را از مسلمانان خریداری می‌کردند.

۲- علوم و فنون مسلمانان چگونه به اروپا رسید؟

پاسخ: حدود چهار قرن پیش، تجارت و داد و ستد میان اروپائیان و مسلمانان گسترش یافته بود در این رفت و آمدها، علوم و فنون مسلمانان مورد توجه آنها قرار می‌گرفت. اروپائیان کتاب‌های پزشکی جهان اسلام و بسیاری کتاب‌های دیگر علوم اسلامی را به زبان خودشان ترجمه کردند و توانستند از این علوم استفاده کنند. به تدریج علوم و فنون مسلمانان از طریق مختلف به اروپا انتقال یافت.

۳- دو نمونه از اختراعات آن دوره در اروپا را نام ببرید؟

پاسخ: اختراع دستگاه چاپ به وسیله گوتنبرگ و تلسکوپ به وسیله گالیله

۴- علوم جغرافیا و ستاره‌شناسی چه کمکی به اروپائیان کرد؟

پاسخ: این دو علم در شناخت سرزمین‌ها و راه‌های دریایی و تجارت به اروپائیان کمک کرد.

۵- اروپائیان چگونه در دریانوردی پیشرفت کردند؟

پاسخ: اروپائیان از نقشه‌هایی که جغرافی دانان مسلمان از جهان ترسیم کرده بودند، قطب‌نما و شیوه‌های کشتی‌سازی آنها استفاده کردند و توانستند کشتی‌های محکم‌تر و پر سرعت‌تری بسازند و در دریانوردی مهارت پیدا کنند.

۶- اروپائیان با پیشرفت در دریانوردی به چه فکری افتادند؟

پاسخ: آن‌ها به این فکر افتادند که سرزمین‌های جدیدی را کشف کنند.

۷- مردم کدام دو کشور اروپایی پیشگامان کشف سرزمین‌های جدید بودند؟

پاسخ: پرتغالی‌ها و اسپانیایی‌ها پیشگام بودند. آنها توانستند در طی سال‌ها با کشتی‌های متعدد، قاره آفریقا را دور بزنند. به شرق آسیا بروند و بعد قاره‌ی آمریکا را نیز کشف کنند.

۸- اروپائیان پس از ورود به سرزمین‌ها جدید چه می‌کردند؟

پاسخ: راه برای هجوم دولتهای قدرتمند اروپایی به آن سرزمین‌ها باز می‌شد. آن‌ها این سرزمین‌ها را میان خود تقسیم می‌کردند. ساکنان بومی آن‌ها را می‌کشتند یا به صورت برده در می‌آوردند و منابع و ثروت‌های آن‌ها را غارت می‌کردند

۹- استعمارگر چیست؟

پاسخ: اگر کشوری به بهانه آباد کردن در کشورهای دیگر دخالت و نفوذ کند تا منابع و ثروت آن کشور را غارت کند، به آن استعمارگر می‌گویند.

۱۰- مستعمره چیست؟

پاسخ: به سرزمین‌هایی که استقلال سیاسی و اقتصادی نداشته باشند و تابع حکومت استعمارگر باشند، مستعمره می‌گویند.

۱۱- دو شیوه استعمار را بنویسید؟

پاسخ: گاهی به سرزمین‌های دیگر حمله نظامی کرده و آنها را اشغال کرده‌اند تا منابع آن کشور را غارت کنند. گاهی نیز سعی کرده‌اند از کشورهای دیگر امتیازاتی بگیرند یا روابطی با آنها برقرار کنند که به نفع خودشان باشد.

۱۲- انقلاب اسلامی ما با استعمار گران چه کرد؟

پاسخ: تا قبل از پیروزی انقلاب اسلامی استعمار گران به شیوه های مختلف در کشور ما نفوذ کرده بودند. انقلاب اسلامی دست بیگانگان را از کشور کوتاه کرد.

۱۳- بیشتر نفوذ و دخالت بیگانگان در کشور ما در چه دوره ای اتفاق افتاد؟

پاسخ: بیشتر نفوذ و دخالت بیگانگان در کشور ما در دوره حکومت های قاجاریه و پهلوی بوده است.

۱۴- نمونه هایی از امتیازات و دخالت های بیگانگان در کشور ما را بنویسید؟

پاسخ: طبق عهدنامه های **گلستان و ترکمانچای** بخشهایی از شمال کشور ایران جدا و به روس ها داده شد. برای مثال، باکو، ایروان، نخجوان و قفقاز. طبق قرارداد **رویترز** حق احداث راه آهن و بهره برداری از معادن و منابع جنگل ها و قنات های ایران به مدت ۷۰ سال به انگلیسی ها داده شد. طبق یک قرارداد روس و انگلیس ایران را بین خود تقسیم کردند. مناطق شمال تا مرکز ایران تحت نفوذ روسیه و مناطق جنوبی تحت نفوذ انگلیس قرار گرفت. انگلیسی ها رضاخان را به قدرت رساندند و او را شاه کردند تا دست نشانده آن ها باشد و هر کاری به او بگویند، انجام دهد. طبق قرارداد هایی با دولت انگلیس، این کشور از نفت ایران بهره می برد و نفت متعلق به خود ما نبود. آمریکا، محمدرضا شاه پهلوی را به قدرت رساند تا او برنامه هایی را که آمریکا می خواست، در ایران پیاده کند.

درس بیست و یک: مبارزه ی مردم ایران با استعمار

۱- دولت های قدرتمند در ایران بر سر چه چیزی با یکدیگر رقابت داشتند؟

پاسخ: دولت های قدرتمند بر سر نفوذ در ایران با یکدیگر رقابت می کردند

۲- چه چیزی اجازه دخالت به بیگانگان در ایران را می داد؟

پاسخ: حکومت های نالایق در ایران به بیگانگان اجازه دخالت و نفوذ می دادند.

۳- مردم ایران در مقابل استعمارگران چه می کردند؟

پاسخ: مردم کشور ما همواره با استعمارگران مبارزه می کردند. از هر منطقه کشور ما انسان های بزرگ و فداکاری برخاستند و برای کوتاه کردن دست بیگانگان از کشور تلاش کردند و در این راه رنج زیادی را تحمل کردند. حتی از جان خود گذشتند.

۴- چند شخصیت بزرگ را که با استعمار در ایران مبارزه کردند نام ببرید؟

پاسخ: امیر کبیر

- میرزا کوچک خان

- رئیس علی دلواری

- دکتر مصدق

- آیت الله سید ابوالقاسم کاشانی

- سید حسن مدرس

- شیخ محمد خیابانی

- امام خمینی

۵- پیروزی انقلاب اسلامی به رهبری چه کسی بود؟

پاسخ: امام خمینی (ره)

۶- روز ملی شدن صنعت نفت چه روزی است؟ چرا این روز تعطیل رسمی است؟

پاسخ: ۲۹ اسفند روز ملی شدن صنعت نفت است. در چنین روزی در سال ۱۳۲۹ مجلس شورای ملی شدن صنعت نفت را تصویب کرد تا دست بیگانگان را از نفت ایران کوتاه کند. (قبل از آن دولت انگلستان با به دست گرفتن استخراج نفت در ایران، سرمایه ی ملی ما را غارت می کردند.)

۷- رهبر ملی و مذهبی که باعث ملی شدن صنعت نفت شدند را بنویسید.

پاسخ: دکتر محمد مصدق و آیت الله سید ابوالقاسم کاشانی

۸- اقدامات امیر کبیر را بنویسید.

پاسخ: تاسیس مدرسه‌ی دارالفنون

- انتشار روزنامه‌ی وقایع اتفاقیه

- تاسیس چند کارخانه

- کوتاه کردن دست بیگانگان از امور داخلی ایران

۹- نام اصلی امیر کبیر را بنویسید.

پاسخ: میرزا تقی خان فراهانی معروف به امیر کبیر که صدراعظم ناصرالدین شاه بود.

۱۰- رئیس علی دلواری و میرزا کوچک خان به مبارزه با چه کسانی پرداختند؟

پاسخ: رئیس علی با نیروهای انگلیس که به جنوب ایران نفوذ کرده بودند. به مبارزه پرداخت و میرزا کوچک خان به مبارزه با قوای روس و انگلیس پرداخت و از رشت قیام کرد.

درس بیست و دوم: خرمشهر در چنگال دشمن

۱- جنگ تحمیلی رسماً در چه تاریخی آغاز شد؟

پاسخ: روز ۳۱ شهریور ۱۳۵۹

۲- در جنگ تحمیلی دشمن حملات خود را چگونه شروع کرد؟

پاسخ: پس از حمله هواپیماهای عراقی به بعضی از شهرهای کشور، هجوم زمینی ارتش این کشور نیز به سرزمین جمهوری اسلامی آغاز شد.

۳- امام خمینی در چه زمینه‌هایی مبارزه می‌کردند؟

پاسخ: امام خمینی علاوه بر مبارزه با استبداد با استعمارگران نیز مبارزه می‌کردند.

۴- امام خمینی در مبارزه با استعمار چه عقیده‌ای داشتند؟

پاسخ: ایشان همواره به جلوگیری از نفوذ بیگانگان در این کشور و استقلال ایران تأکید می‌کردند و می‌گفتند مردم باید خودشان سرنوشت کشور را به دست بگیرند.

۵- چه زمانی کشورهای استعمارگر متوجه شدند که منافع آنها در ایران قطع شده است؟

پاسخ: پس از انقلاب اسلامی، جمهوری اسلامی به وجود آمد و مردم ایران سرنوشت خود را به دست گرفتند و کشورهای استعمارگر متوجه شدند که منافع آن‌ها در ایران قطع شده است.

۶- با تشکیل جمهوری اسلامی، چه چیزی برای دشمنان ایران ناخوشایند بود؟

پاسخ: با تشکیل جمهوری اسلامی، ایران یاور مظلومان در جهان شد و از مبارزه مردم فلسطین حمایت کرد و همین موضوع برای دشمنان ناخوشایند بود.

۷- هنگام حمله ارتش عراق به ایران نیروی نظامی ما در چه وضعیتی قرار داشت؟

پاسخ: سپاه پاسداران انقلاب اسلامی تازه شکل گرفته بود و ارتش و سپاه در حال مجهز شدن و نیرو گرفتن بودند و هنوز آمادگی کافی برای دفاع نداشتند.

۸- چرا خرمشهر شهر مهمی است؟

پاسخ: خرمشهر یکی از شهرهای زیبای جنوب ایران و جزء بنادر مهم بازرگانی در خلیج فارس به حساب می‌آید. این بندر در محل برخورد رود کارون و اروندرود قرار دارد.

۹- ارتش عراق در اول جنگ با چه چیزی روبرو شد؟

پاسخ: ارتش عراق در هفته اول جنگ بعضی از شهرهای ایران را اشغال کرد و در همه شهرها با مقاومت سرسختانه مردم رو به رو شد

۱۰- یکی از رویاهای صدام و فرماندهان عراقی چه بود؟

پاسخ: این که خوزستان را به تصرف خود در بیاورند و مالک خرمشهر و اروندرود شوند.

۱۱- مقاومت مردم خرمشهر چگونه بود؟

پاسخ: مقاومت مردم قهرمان خرمشهر در مقابل هجوم ناگهانی دشمن به درازا کشید و آن‌ها ۳۴ روز در حالی که وسایل و ابزار کمی داشتند، در مقابل ارتش مجهز به توپ و تانک عراقی‌ها جنگیدند.

۱۲- جهان آرا که بود و چه کرد؟

پاسخ: محمدعلی جهان آرا فرمانده سپاه پاسداران خرمشهر بود. او و دیگر یارانش شجاعانه در کنار مردم با نیروهای متجاوز جنگیدند.

۱۳- چرا به خرمشهر خونین شهر هم می گویند؟

پاسخ: زیرا پس از این همه مقاومت، دشمن با سربازان بیشتر و سلاح های فراوان به پیشروی ادامه دادند و خرمشهر سقوط کرد و به دست ارتش صدام افتاد. دشمن شهر را غارت کرد و مردم زیادی را به شهادت رساند. به همین دلیل این شهر را خونین شهر نامیدند.

۱۴- پس از سقوط خرمشهر ارتش صدام چه کرد؟

پاسخ: پس از سقوط خرمشهر، ارتش صدام به قصد تصرف آبادان، این شهر را محاصره کردند.

۱۵- وقتی جنگ آغاز شد امام خمینی چه فرمودند؟

پاسخ: من از ملت بزرگ ایران خواهانم که در هر مسئله ای که پیش می آید قوی باشند، قدرتمند باشند، متکی به خدای تبارک و تعالی باشند و از هیچ چیز باک نداشته باشند. ما از آن قدرت های بزرگ نترسیدیم. این (صدام) که قدرتی ندارد، عراق که چیزی نیست.

درس بیست و سوم : خرمشهر در دامن میهن

۱- رزمندگان اسلام در جبهه ها چه می کردند؟

پاسخ: در جبهه ها، رزمندگان اسلام (ارتش، سپاه پاسداران انقلاب اسلامی و بسیج) به دعا و راز و نیاز با خدا مشغول بودند و سخت می جنگیدند. آن ها آماده ی هرگونه فداکاری بودند. در سخت ترین شرایط به هم کمک می کردند و با یکدیگر مهربان بودند و به هم روحیه و امیدواری می دادند.

۲- صدام پس از اشغال خرمشهر چه کرد؟

پاسخ: صدام پس از اشغال خرمشهر ده ها تانک و ابزار جنگی و چندین لشکر را در مناطق اطراف شهر مستقر کرده بود و می خواست شهرهای دیگر خوزستان را تصرف کند و به حملات خود به شهرهای دیگر هم ادامه می داد.

۳- در زمان اشغال خرمشهر ارتش و سپاه چگونه تقویت شد ؟

پاسخ: در این زمان ارتش و سپاه با پشتیبانی مردم تقویت شدند. نیروهای مردمی که به آنها بسیج می گفتند به یاری ارتش و سپاه آمدند.

۴- خرمشهر چگونه و در چه روزی و چه عملیاتی چگونه آزاد شد؟

پاسخ: سرانجام رزمندگان اسلام با همکاری خلبانان شجاع نیروی هوایی ارتش در عملیات بیت المقدس توانستند نیروی دشمن را در هم بشکنند. در آخرین مرحله، ارتش صدام با تلفات زیاد و شکست بزرگی روبه رو شد. رزمندگان ایرانی درحالی که از شوق گریه می کردند، بر خاک خرمشهر قدم گذاشتند و خود را به مسجد جامع رساندند؛

۵- خرمشهر در چه روزی و چه عملیاتی چگونه آزاد شد؟

خرمشهر در سوم خرداد ماه ۱۳۶۱ در عملیات بیت المقدس از چنگال دشمن آزاد شد.

۶- با اعلام خبر آزادی خرمشهر مردم ایران چه کردند؟

پاسخ: مردم سراسر ایران با شنیدن این خبر به خیابان ها آمدند و به شادمانی پرداختند. خیابان ها پر از جمعیتی بود که اشک شوق بر چشم داشتند.

۷- امام خمینی (قدس سره) پس از آزادی خرمشهر چه فرمودند؟

پاسخ: خرمشهر را خدا آزاد کرد.

۸- پس از آزادی خرمشهر حکومت صدام چه کرد؟

پاسخ: پس از آزادی خرمشهر حکومت صدام سعی کرد با گرفتن کمک های مالی و اسلحه از کشورهای قدرتمند قوای خود را تقویت کند و همچنان به هجوم خود ادامه بدهد.

۹- جنگ چگونه به پایان رسید؟

پاسخ: در سال ۱۳۶۷ ایران آمادگی خود را برای پذیرش قطعنامه‌ی صلح اعلام کرد و جنگ هشت ساله به پایان رسید.

۱۰- در جنگ تحمیلی ملت ایران چگونه از میهن خود دفاع کردند؟

پاسخ: در هشت سال دفاع مقدس مردم ایران اجازه ندادند حتی یک وجب از خاک میهن در اشغال تجاوز گران باقی بماند. در مقابل هجوم دشمن به کشور ما، همه‌ی ملت ایران از اقوام و گروه‌های مختلف، زن و مرد و پیر و جوان ایستادگی و از میهن دفاع کردند. آن عده از مردم هم که نمی‌توانستند در جبهه‌های جنگ شرکت کنند با روش‌های دیگر به رزمندگان کمک می‌کردند.

۱۱- در حفظ استقلال و باز پس‌گیری مناطق اشغال شده مردم ایران چه کردند؟

پاسخ: برای باز پس‌گرفتن مناطق اشغال شده‌ی ایران هزاران نفر از مردم شجاع کشور ما شهید شدند و خانواده‌ها مشکلات زیادی را تحمل کردند تا استقلال میهن اسلامی حفظ شود.

۱۲- چرا امام خمینی (قدس سره) پس از فتح خرمشهر به دست رزمندگان اسلام فرمودند: «خرمشهر را خدا آزاد کرد».

پاسخ: زیرا رزمندگان ایرانی در خرمشهر، فقط با نام و یاد خدا می‌جنگیدند و اگر عنایت خداوند نبود آنها موفق نمی‌شدند. یعنی کار بزرگی که ما باورمان نمیشد انجام شد و خرمشهر از چنگال دشمن آزاد شد.

۱۳- اگر شما در زمان جنگ تحمیلی به دنیا آمده بودید و با حمله‌ی دشمن به خاک ایران روبه‌رو می‌شدید، چه کارهایی می‌کردید؟

پاسخ: من هم پا به پای همه‌ی رزمندگان، نوجوانان، زنان و مردان، به دفاع از خاک کشورم می‌پرداختم و اجازه نمی‌دادم دشمن حتی یک وجب از خاک ایران را اشغال کند.

۱۴- حمله‌ی نظامی رژیم بعثی عراق به ایران در چه سالی صورت گرفت؟

پاسخ: ۳۱ شهریور سال ۱۳۵۹

۱۵- آزاد سازی خرمشهر، (عملیات بیت المقدس) در چه سالی صورت گرفت؟

پاسخ: سوم خرداد ماه ۱۳۶۱

۱۶- خرمشهر در عملیات و در تاریخ آزاد شد.

پاسخ: بیت‌المقدس - سوم خرداد ۱۳۶۱

۱۷- عملیات والفجر ۳ در چه سالی اتفاق افتاد؟ در این عملیات کدام شهر آزاد شد؟

پاسخ: در مرداد سال ۱۳۶۲ اتفاق افتاد و در خلال این عملیات، شهر مهران آزاد شد.

۱۸- دفاع مقدس چند سال طول کشید؟

پاسخ: دفاع مقدس ۸ سال طول کشید (از ۳۱ شهریور ۱۳۵۹ تا ۲۹ مرداد ۱۳۶۷)

۱۹- در جنگ تحمیلی به نیروهای مردمی... بسیج... می‌گفتند.

۲۰- رزمندگان اسلام پس از قدم گذاشتن بر خاک خرمشهر خود را به مسجد... جامع خرمشهر... رساندند.

۲۱- با پذیرش... قطعنامه‌ی صلح... وسیله ایران جنگ ۸ ساله به پایان رسید.